

Belföldi hírek

budapest, 1983. május 9.

bel

h é t f ő

sb0001 4 160 mtib1001

ésszerűbb gazdálkodás: bátrabb kezdeményezés - körkép művelődési házakról /1. rész/

1983. május 9. - a feszebb, racionálisabb gazdálkodás ma már törvény a művelődési házakban, ám önmagában az kevés, ha takarékosan bánnak a forintokkal ezekben az intézményekben. a bevételt növelendő nagy tömegeket vonzó, változatos, a legkülönbözőbb társadalmi rétegek érdeklődését kielégítő, színvonalas programokra van szükség. ezek szervezésének tapasztalatairól érdeklődtek az mti munkatársai.

a mintegy 60 fővárosi művelődési ház szakmai-módszertani felügyeletét ellátó budapesti művelődési központ szakemberei a közművelődési intézmények munkatársainak második éve tartanak tanfolyamokat: ezeken ésszerűbb gazdálkodásra oktatják, a pénzügyi szabályozás újabb elemeivel ismertetik meg őket.

a fővárosi közművelődési intézmények bevételeinek tetemes részét a tanfolyami, szakköri díjak adják. épp ezért a kezdeményezésen, az erőteljesebb propagandán túl csak harmadsorban javasolja a bmk, hogy a rendezvények részvételi díját emeljék a művelődési házak. számos tapasztalat igazolja ugyanis: az áremelés hatására a kispénzü látogatók - nyugdíjasok, többgyermekes szülők, diákok - bucsú mondanak az intézménynek. az ugynevezett nagy rendezvényeken befolyó pénzek az éves bevételnek csupán egyharmadát teszik ki. a művelődési házak általában olyan magas gázsit, szállítási költséget fizetnek, hogy gyakran a popkoncertek megrendezése nem üzlet. állami támogatás nélkül a művelődési intézmények nem tudnak ,,megélni,, -

hangsúlyozzák a bmk-ban -, de az nem is lehet a céljuk, hogy önfenntartók legyenek. ma még kétségtelenül sok a disco néhány szabadidő-központban, más házak pedig - terméik kiadása révén - a bérleti díjakból kívánnak nagyobb bevételhez jutni. ezek a megoldások azért veszélyesek, mert nemcsak a népművelőket, de a közönséget is elkényelmesítik. egyetlen kulturális intézmény sem mondhat le művelődéspolitikai funkciójáról - figyelmeztetnek a szakemberek -, arról, hogy segítsen a művelődési egyenlőtlenségek áthidalásában. /folyt. köv./

na/mm/sa -ár
00.10 090583 2083

-.-

sb0002 4 160 mtib1002

ésszerűbb gazdálkodás ... /2. rész/

baranya megye művelődési otthonai - amelyek az utóbbi években az igényekre figyelve, de a művelődéspolitikai célokat sem feledve, rugalmasan alakítják programjukat, 15-20 százalékkal növelték saját bevételeiket - ma is elsődleges színterei a kulturálódásnak: a 735 klub, szakkör, művészeti csoport összesen mintegy 22 ezer embernek nyújt rendszeres, hasznos elfoglaltságot. az igazán nagy, komplex rendezvényeket - részben a hagyományokra alapozva, részben hagyományt teremtve - „kivitték az utcára,„: a mohácsi busójárásnak, a pécsváradi leányvásárnak, a siklósi várfesztiválnak, a pécsi cserépvásárnak, s még több, nagyszabású találkozóknak évente sokszázezer látogatója van. a látványosság mellett fontos részét alkotja ezeknek a programoknak a népművészet, az ének és a zene, a nemzetiségi folklór. igen nagy az igény a könnyűzenei műsorokra, s a művelődési otthonok eleget is tesznek a fiatalok ezen kívánalmainak. egyrészt azért, mert ezek a programok nagy tömegeket vonzanak, másrészt pedig azért, mert - a fővárosban tapasztaltakkal ellentétben - anyagilag is kifizetődnek a rendező intézménynek. a kulturális létesítményekben szervezett színházi előadásoknak és képzőművészeti kiállításoknak évente több mint 600 ezer látogatójuk van. az előadások, tárlatok költségét rendszerint azokból a forintokból fedezik a művelődési házak, amelyeket a fiatalok a könnyűzenei műsorokra, táncos rendezvényekre költöttek.

szabolcs-szatmárban nem annyira a járási-városi, illetve a megyei művelődési központok költségvetése érzi meg a stagnáló anyagi támogatást, inkább a kis- és a közepes nagyságú települések kulturházaiba kerül kevesebb igényes és jó program. gondot okoz, hogy a keleti országrészben csupán 6 kulturális intézmény színpadtere alkalmas nagyobb rendezvények lebonyolítására. ezért a

falvak és a nagyközségek kulturális ellátása érdekében a megyei művelődési központ az idén is megszervezi az ugynevezett „fehér folt,„ akciót. ennek során a nyíregyházi móríc zsigmond színház tagjaiból álló csoportok olyan darabok betanulására és bemutatására vállalkoznak, amelyeknél nem létfontosságú a nagy tér és a díszlet. a programkinálattól a járási művelődési központok választják ki és rendelik meg a falvak számára az előadásokat. ezek a kevés szereplőt mozgó bemutatók - amelyek a megye majd minden pontjára eljutnak - színvonalasabbak és olcsóbbak, mint egy-egy igénytelen hahniműsor - állítják a szakemberek. /folyt. köv./

na/mm/sa -ár
00.10 090583 2507

-.-

sb0003 4 160 mtib1003

ésszerűbb gazdálkodás ... /3. rész/

vas megyében a gazdaságosság érdekében a művelődési házak a korábbiaknál bátrabban támaszkodnak szűkebb hazájuk tradicionálisan jó amatőr művészeti mozgalmára: gyakran szerepeltetik programjaikban a tájegység legjobb amatőr együtteseit, amelyek fogadása jóval kevesebbe kerül, mintha hivatásos művészeket léptetnének fel. a tapasztalatok szerint jól beváltak a többféle programot kínáló, tartalmas és szórakoztató, mégis olcsó családi vasárnapok, hétvégi rendezvények. a kistélepülések kulturális otthonainak segítésére létrehozták a műsorellátó szolgálatot, amely programokat javasol az intézményeknek. a gyakorlatban ez annyit jelent, hogy a megyei művelődési központban szerepeltetett új produkciókból csak azokat ajánlják a falvaknak, amelyeknek magas színvonaláról meggyőződtek, amelyek a bemutatáskor közönségsikert arattak. ez kellő szelekciót jelent, csökkenti a kistélepülések intézményeinek művészeti és - nem utolsósorban - pénzügyi kockázatát. /mti/

vid/na/mm/mi/sa -ár
00.11 090583 1034

-.-

sb0004 4 150 mtib1004

a hírközlési világév eseményei

1983. május 9. - az idei hírközlési világév alkalmából a következő hetek, hónapok során számos szakmai eseményt, ankétot, előadást rendeznek, melyek során az érdeklődők sokoldalú képet nyerhetnek arról: hol tart ma a világ, s benne hazánk a hírközlésben, mi az, amire büszkék lehetünk, mit kell elsődlegesen fejlesztenünk.

egy hét múlva, május 17-én tartják a hagyományos távközlési világnapot, melynek tiszteletére távközléstörténeti kiállítás nyílik a postamuzeumban, s alkalmi bélyegsorozatot bocsát ki a posta. július 30- és augusztus 6. között kerül sor a 68. eszperantó világkongresszusra és a nemzetközi kommunikációtechnikai kiállításra, amelynek keretében a kommunikáció különböző elméleti kérdéseiről és technikai problémáiról folytatnak eszmecserét a hazai és külföldi szakemberek. október 9-e, a postai világnap szintén a hírközlési világév jelentős eseménye. ebből az alkalomból emlékünnepeket tartanak a posta vezérigazgatóságán, s posta- és bélyegtörténeti kiállítás nyílik a bélyegmuzeumban. a közlekedéstudományi egyesület pedig a postaforgalom különböző tudományos és műszaki kérdéseiről rendez előadássorozatot. október 26-án „műsorszórás nap”, lesz, amikor szakmai ankétot szerveznek a vezeték nélküli távközlés aktuális kérdéseiről.

a fővárosi és a vidéki postai, távközlési intézmények, híradástechnikai gyárak, kutatóintézetek, közép- és felsőfoku oktatási intézmények ugyancsak bekapcsolódnak a világév szakmai programjába. /mti/

bi/kö/sa bam -ár
00.12 090583 1534

-.-

sb0005 4 130 mtib1005

megkezdődik az m 5-ös autópálya bevezető szakaszának építése

1983. május 9. - a kpm autópálya-építési programja szerint 1985-re „félíg”, vagyis kétszer egy sávon elkészül az m 5-ös autópálya budapest és ujhartyán közötti szakasza. a munkálatok első ütemével egyidőben a xix. kerületi nagykőrösi ut mentén, a határ ut és a fogaras utca között be kell fejezni az autópálya mintegy 3 kilométeres bevezető szakaszának építését. ez utóbbi munkálatok a közeljövőben kezdődnek - tájékoztatták az mti munkatársát a fővárosi tanács közlekedési főigazgatóságán. felbontják a 13-as villamos pályáját, s megkezdődik a területelőkészítés, az épületek, közművek szanálása. a szakemberek még az idén szeretnék hozzálátni az utépitéshez, miként a hunyadi és a nagy sándor utca vonalában épülő korszerű felüljáró alapozásához is.

az utépités első ütemének befejeztével a budapestre érkezők a kispesti oldalon három forgalmi sávon haladhatnak, a városból kifelé igyekvő járművek pedig a korszerűsített nagykőrösi ut kétszer egysávos, egyirányúsított pályáján közlekedhetnek majd.

az elképzelések szerint a vii. ötéves terv időszakában a bevezető szakasz kétszer háromsávossá bővül, a nagykőrösi ut szervizut marad, a határ utnál pedig felüljáró vezet majd át a forgalmat. ezt előkészítendő, várhatóan még 1985-ig megkezdődik az építkezés második üteme, melynek során az utpályát a határ uttól a könyves kálmán körutig kell elkészíteni. /mti/

sr/mi/sa ag -ár
00.12 090583 1473

-.-

sb0006 4 130 mtib1006

iskolai mérleg budapesten - beiratkozás után

1983. május 9. - a fővárosi általános iskolákban idén ősztól 7.270 tanulócsoporthoz kezd meg a munkát, szeptembertől a jelenleginél mintegy 250-nél több első osztályt kell indítani. a nemrégiben befejeződött beiratkozásokkor több mint 28 ezer kisgyereket „jegyeztettek be”, a szülők, s - az előzetes felmérések alapján - a pótbeiratkozásokkor további 600-700 új tanulóra lehet számítani.

az általános iskola 8. osztályát idén végzők közül 6700-an jelentkeztek gimnáziumba, 500-al többen, mint amennyit fel tudnak venni. különösen sokan szeretnék a petőfi, a toldy, a szilágyi, a

józsef attila gimnáziumot választani, számos intézménybe azonban - így a landler jeno és a fürst sándor gimnáziumba - eddig kevesebben jelentkeztek, mint ahány új tanulót el tudnak helyezni.

a szakközépiskolák 9600 helyére 11.500-an pályáztak, a szakmunkásképző intézetek több mint 15 ezer helyére pedig mindössze tízezren. változatlanul erősen eltérő az egyes szakmák iránti érdeklődés: fodrásztanulónak például a 210 helyre 500-nál is többen szeretnének bejutni, s még ennél is nagyobb az érdeklődés a vendéglátóipari szakközépiskola idén induló négy osztálya iránt: 150 tanulót vehetnek fel, a 760 jelentkezőből. ugyanakkor néhány, ugynevezett nehezen beiskolázható szakmára - például marósnak, esztergályosnak, ácsnak, állványozónak - szinte alig akad jelentkező. /mti/

sr/mi/sa ag -ár
00.13 090583 1441

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

közkivánatra tovább gyártják a csörgőórákat

1983. május 9. - szélesebb körű piackutatással, a vásárolók igényeihez jobban igazodó szállításaival növeli konvertibilis elszámolású exportját a magyar optikai művek. az optikai és finommechanikai műszereket gyártó legnagyobb magyar vállalat termékeinek mintegy 80 százalékát külföldön értékesíti, ebből mind nagyobb tételeket a tőkés piacon.

a mom termékei közül továbbra is a mérő-, ellenőrző és anyagvizsgáló műszerek, geodéziai-térképészeti eszközök és az ugynevezett számítástechnikai perifériák a legnépszerűbbek, ezeket nagy sorozatban és jövedelmezően állítják elő. ujabban a külföldön létesítendő felső foku oktatási intézmények és egyetemi tanszékek felszerelésében is szerepet vállalnak műszerek exportjával, oktatók küldésével, sőt közreműködnek a tantervek összeállításában is.

sokféle fogyasztási termék gyártására is vállalkoznak, például vízmérőket, háztartási mérlegeket, horgászorsókat és autó-motor tesztelő készülékeket készítenek. jól ismertek a mom-ébredtőórák is. mivel gyártásuk hosszú ideje nem eléggé gazdaságos, előállításukat meg akarták szüntetni. most mégis úgy döntöttek: tovább gyártják az ébredtőórákat, mert a hazai piac igényli azokat és importjuk körülményesebb lenne. azóta külföldi megrendelésük is akadt, egyre nagyobb mennyiségben vásárolják ezeket a hagyományos kivitelű csörgőórákat az egyesült államokban is.

a mom az idén már 150 millió forint értékű fogyasztási cikket állít elő, a hazai választék növelésén túl bőven jut belőlük a külpiacra is, főleg osztrák, olasz, angol és tengerentúli vevőknek. /mti/

sz/er/sa sl -ár
00.13 090583 1646

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

gyár és kutatóintézet együttműködésével: granulálók

1983. május 9. - elkészült az első három granuláló berendezés az építőipari gépgyár veszprémi gyáregységében. az egyiket már elszállították és felszerelték síófokon, ahol az áfész szemcsés gesztenyét állít majd elő vele; a másik kettőt - hasonló célra - a kőszegi áfész és a zalai zöldségtésztaipari vállalat rendelte meg.

a korszerű granuláló kisüzemek gyártására és felszerelésére a műszaki kémiai kutató intézet és az építőipari gépgyár veszprémi gyáregységének együttműködése nyomán került sor. a kutatóintézetben kidolgozták a szemcsés gesztenye gyártásának eljárását és kifejlesztették az ehhez szükséges berendezéseket. a gyár szakemberei a már üzemi méretű gépeket tervezték meg. az építőipari gépgyárnak jókor jött az együttműködés, hiszen csökkent az építőipari gépek, így a korábban igen népszerű, nagy teljesítményű betonkerverők iránti kereslet. hagyományos termékük gyártási tapasztalatai és eszközei jól hasznosíthatók a granuláló berendezések készítésében is, éppen ezért az első három kisüzem munkába állítását csak a kezdetnek tekintik: még az idén leszállítanak a zirci termelőszövetkezetnek egy kakaó granuláló gépsort, és máris újabb megrendelésekről tárgyalnak. /mti/

bév/nmé/sa az -ár
00.14 090583 1284

-.-

sb0009 4 150 mtib1009

porszűrő az acélmű kéményén

1983. május 9. - elektrosztatikus szűrők felszerelésével akadályozzák meg a dunai vasműben, hogy egészségre ártalmas és a környezetet szennyező ércpor kerüljön levegőbe a martinacélműből. a háromszáz millió forint értékű környezetvédelmi beruházás a befejező szakaszába lépett, két kéményen már kifogástalanul működik a „porfogó”, másik két kéményen pedig most szerelik a porleválasztó berendezést; a munkával júliusra végeznek. az olasz licenc felhasználásával gyártott elektrosztatikus szűrők 99 százalékában megtisztítják a füstgázt a vörös ércportól. a négy szűrőberendezés évente hatezer tonna ércport fog fel a kéményekben; a visszamaradó lisztfinomosságú ércet ismét beolvasztják. /mti/

zsi/fné/sa az -ár
00.15 090583 0756

-.-

sb0010 4 150 mtib1010

„energiatakarékos,, paprika

1983. május 9. - különleges paprikát nemesített ki a kertészeti egyetem; olyant, amely a hagyományos fajtáknál kevesebb meleggel és fényel is beéri. a termés így április helyett már március közepén megjelenhet a piacon. ősszel viszont megnyulik érési ideje, október helyett még a novemberi bányadtabb napsütésben is bőséges termést ad. a „kiszűrtésű”, paprikának a fényel szembeni igénytelensége abban rejlik, hogy nem fejleszt magot. a hagyományos fajták ugyanis a fény- és a hőenergia nagy részét a magok kifejlésztésére „használják”, fel, s csupán töredékét fordítják magának a termésnek az érlelésére.

a szezon meghosszabításáért európa-szerte végeznek kutatásokat a növény-nemesítők a mag nélküli - szaknyelven partenkorpa - zöldségfajták előállítására. más országokban azonban elsősorban uborkával és paradicsommal kísérleteznek. paprikával elsőként a magyar tudósok értek el eredményt. a kertészeti egyetem kísérleti telepén külön táblát állítottak be, ahol a mag nélküli paprikához az utánpótlást biztosító - még magot adó - anyanövényt termesztik; az ennek terméséből kikelt palántáknak már nincs magjuk.

az új fajta nem csupán azért jelentős, mert termése az év nagyobb részében szüretelhető, hanem azért is, mert az anyanövény magja külföldön keresett exportcikk lehet. elsősorban az északi országokban, ahol a kevesebb napsütés miatt eddig csupán szerény arányban termesztették ezt a zöldséget. /mti/

kg/ka/sa jf -ár
00.15 090583 1494

-.-

sb0011 4 150 mtib1011

több termés és hus a hajdusági háztájikból

1983. május 9. - az előzetes számítások szerint 1983-ban csaknem három milliárd forint értékű terményt, állatot és állati terméket értékesítenek a hajdusági háztáji és kisegítő gazdaságokból a közösen keresztül. a megye termelőszövetkezetei a szervezés, szakmai tanácsadás mellett mintegy 900 millió forint összegű támogatást adnak - terményben, anyagban, állatokban - a háztájinak.

a korábbi évekhez képest a vártnál is nagyobb érdeklődés mutatkozott a közös tulajdonban lévő állatok kihelyezése iránt. a szövetkezetek állatai közül több, mint négy és félezer szarvasmarhát, csaknem kilencezer sertést helyeztek ki bérhizlálásra, illetve tartásra. a kabai vörös csillag tsz előnevelt pulykákat, a püspökladányi zöld mező tsz pedig libákat ad ki háztáji nevelésre.

a homoki talajokon gazdálkodó, dohánytermelő szövetkezetek nagyobb részében a háztájiban termelik meg a dohányt. ahol a háztájiban többen vállalkoztak a gyógynövények, avagy a mák, az uborka termesztésére, ott egy helyen mérték ki a területet, közösen szántották, de a művelés már a tagok feladata.

többhelyütt alkalmazták már a háztájiban is azokat az olcsóbb takarmányozási, tartási módokat, amelyek eredményt hoztak a nagyüzemi gazdaságban. a hajdunánási béke tsz például 150 kétszázhusz literes, jól zárható műanyag hordót vásárolt, ebben szállítják a nedvesen tárolt kukoricát a háztáji gazdaságokba. a derecskei vörös csillag tsz-ben a még egymillió forintos támogatásával készítették el a háztájinak dolgozó keverőüzemet. eddig csak a nagyüzemben etették a nedvesen tárolt zuzott

kukoricaszár és szemkeverék felhasználásával készült takarmányt, az új keverékből műanyagbordókban a háztájiba is kivihetik a szarvasmarhák és a sertések takarmányozására, hizlalására, ezzel csökken a takarmányozási költség, mert a kukoricát nem kell szárítani. /mti/

szü/éva/sa az -ár
00.16 090583 1912

-.-

sb0012 4 150 mtib1012

százharminc millió halivadék dinnyésről

1983. május 9. - megkezdődött a halkeltetés dinnyésen, a halászati termelőszövetkezet ivadéknevelő tógazdaságában, a tervek szerint az idén 130 millió pontyot, busát és amurt keltetnek ki a 18 fokos vízzel feltöltött üvegtartályokban. ezekben az ikrákat két és fél napig forgatják, amíg megszületnek a parányi, áttetsző lárvák. az apró halacskákat műanyagkádakba teszik - ahol tojássárgáját kapnak -, majd két-három nap múlva, amikor megerősödtek, s az ugynevezett táplálkozó korba jutnak, kihelyezik őket a nevelőtavakba, vagy utnak indítják a tógazdaságokba.

elsőként a pontyok keltetéséhez láttak hozzá, majd néhány hét múlva a növényevő halak mesterséges szaporításához fognak. a kishalak egy részét egy- illetve kétnyaras korukig dinnyésen nevelik. /mti/

dáv/fné/sa az -ár
00.16 090583 0838

-.-

sb0013 4 160 mtib1013

józsefvárosi kertek, parkok

1983. május 9. - kevés a közpark, a zöldterület a zsufolt beépítésű józsefvárosban, a házak udvaraiban azonban számos - a lakóközösségek által kialakított, ápolott, rendben tartott - kiskert található - állapították meg a viii. kerületi tanács legutóbbi ülésén, amelyen a műszaki osztály szakemberei tájékoztatták a résztvevőket a városrész zöldterületeinek állapotáról. ezek a kiskertek - különösen a városrész belső területein - üditően hatnak a környezetben, annál is inkább, mert a növényzet a környezetvédelem élő eszközeként tisztítja a levegőt, befolyásolja annak hőmérsékletét, páratartalmát; alkalmat ad a játékra, sportra, pihenésre.

tavaly a fővárosi kertészeti vállalat négy millió forintot fordított a kerületi parkok folyamatos karbantartására, ennek ellenére - a hosszú ideig elhúzódó közműbontások, és nem utolsósorban a vandalizmus miatt - a kikapcsolódni vágyókat gyakran elszomorító kép fogadta a köztereken. a parkrongálással okozott kár a múlt évben meghaladta a 750 ezer forintot: az állampolgárok fegyelmezetlenségének több tucat fa, szabadtéri játék, pihenőpad esett áldozatul. tavaly felújították a muzeumkertet, a golgota tér és a rezső tér egy részét; a kerület parkjaiban új padokat, hulladékgyűjtő kosarakat helyeztek el. a lakosság 7.770 társadalmi munkaórával járult hozzá - egyebek közt - a köztársaság téren, a teleki téren, a kun béla téren, a kulich gyula téren és a mikszáth kálmán téren - a környezet szépítéséhez. gondozott kiskerteket alakítottak ki a lakóközösségek, például a rákóczi ut, a kiss józsef és a bródy sándor utca házaiban.

a városrész játszótereinek, parkjainak, fasorainak gondozása ez év januárjától a kerületi tanács feladata, amely - a kertészeti vállalattal közösen - tervet készített a legfontosabb tennivalókról. ebben meghatározták, hol ültetnek új cserjéket, mely zöldterületeket újítják fel. a kerület tervében a gutenbergtér átépítése is szerepel: a terület övező járdákat megszüntetve pihenő és játszóparkot kívánnak kialakítani - még az idén. /mti/

na/tr/sa ag -ár
00.17 090583 2083

-.-

sb0014 4 160 mtib1014

avatás előtt a kecskeméti planetárium

1983. május 9. - az utolsó simitásokat, belső szerelési munkákat végzik a kecskeméti planetáriumban. a város új közművelődési intézményét május 17-én avatják fel. a Lánchíd utcai általános iskola mellett álló épület a technikai berendezéssel együtt csaknem hétmillió forintba került. méretei ugyan szerényebbek a budapestinél - kupolája például nyolc méter átmérőjű, tehát harmadakkora -, de így is ötezer égitest kivetítésére alkalmas. a budapesti és a pécsi után ez az ország harmadik planetárium.

az új intézményt főleg az iskolai oktatás szolgálatába állítják. a csillagos égbolt színháza segítséget nyújt majd a földrajz, fizika, környezetismeret, világnézet oktatásához, a klasszikus és a modern csillagászat, valamint az űrkutatás eredményeinek megismeréséhez. /mti/

Lak/bné/sa az -ár
00.17 090583 0853

-.-

sb0015 4 150 mtib1015

venyigeenergia

1983. május 9. - szőlővenyige és gyümölcsfanyesedék tüzelésére alapozott fűtőmű készült el a móri állami gazdaságban. a hazai tervek alapján, magyar alkatrészekből összeszerelt két kazán óránként 4-4,5 tonna gőzt termel, s a bor- és szörp-palackozót, az üvegmosót, az üzemi konyhát, a fürdőhelyiségeket és az irodákat fűti, illetve látja el melegvízzel. építése 12,5 millió forintba került, a beruházás előreláthatóan öt év alatt megtérül.

a határban nagy mennyiségben található s ezideig - pénzkiadással - megsemmisített hulladékanyagok hasznosítása évente négy-öt millió forint értékű olaj felhasználását teszi fölöslegessé. az esztendőnként másfélezer tonna venyige és fanyesedék eltüzelésére alkalmas kazánok üzembeállításával félmillió forintba csökken a gazdaság fűtés-és melegvíz-költsége. /mti/

ddáv/az/zsu ár
08.05 090583 0852

-.-

sb0016 4 150 mtib1016

tölgyfabutor az nszk-ba

1983. május 9. - a rusztikus butorⁱáról ismert zalaszentgróti faipari szövetkezet - az artex külkereskedelmi vállalat közvetítésével - az idén termékeinek felét az nszk-ba szállítja: tervezett exportbevételek negyvenöt millió forint. a falipolcok és telefonpadok mellett négy és félezer tálalószekrényre kaptak megrendelést. a butorhoz teljes egészében hazai alapanyagot használnak: eredeti színben, pácolt tölgyből készülnek a faragott homlokzatu, színesüveg-betétes szekrények. /mti/

tóa/kné/az/zsu ár
08.09 090583 0543

H

-.-

bel

- 14 -

1983.05.09.

sb0017 4 150 mtib1017

költ a tuzok

1983. május 9. - lassan vége a tuzokdűrrögésnek, a tuzokkakasok násztáncának borsod megye déli részén, a természeti adottságai miatt kis-hortobágnak nevezett tiszamenti vidéken. a nagy kiterjedésű, szavannás-pusztai jellegű legelőkön a legutóbbi számlálás adatai szerint mintegy nyolcvan szigorúan védett madár él, megközelítőleg ötvenre becsülik a tuzoktyukok számát. ezek egy része már fészekre ült, hogy kiköltse a fiásokból kiscsibéit. a környékbeli vadászársaságok tagjai most még éberebben figyelik a fészkelőhelyeket, szigorú őrizet alatt tartják a tuzokok által lakott területet, hogy a költést zavartalanná tegyék. irtják a felbukkanó duvadakat, kóbor kutyákat, hogy a kikelő kis tuzokcsibéket - amelyek igen gyámoltalan jószágok - megóvják. /mti/

kör/szn/az/zsu ár
08.21 090583 0806

.-.

sb0018 4 170 mtib1018 /közönségszolgálat/

autósok pünkösdsje bükfürdőn

1983. május 9. - május 21-én és 22-én rendezi meg hagyományos autós találkozóját a magyar autóklub vas megyei szervezete. a kétnapos esemény az előző esztendőben több ezer érdeklődőt, résztvevőt vonzott. az idei program első napján, szombaton autósbált rendeznek a fürdő éttermében. vasárnap délelőtt az autós szlalom országos bajnokság területi fordulóján lehet néző, vagy akár induló, aki kedvet érez ehhez; délután szombathelyi és cellödömölki cégek tartanak divatbemutatót, majd a pünkösdi térzenén magyar és szlovén zenekarok adnak műsort. közben szakemberek adnak műszaki és közlekedésbiztonsági tanácsokat az érdeklődőknek, ingyenes fényszóróállítással szolgálnak az autóklub szerelői.

pünkösds vasárnapján a fürdőigazgatóság egységes belépőjegyet ad ki, mely fürdőlátogatásra, az autós szlalomverseny, a divatbemutató és a térzene programjának megtekintésére jogosít. a felnőtt-jegy ára 25 forint, a gyermekjegy - 14 éves korig - pedig 10 forintba kerül. /mti/

kre/mmé/az/zsu ár
08.21 090583 1035

H

.-.

bel

- 15 -

1983.05.09.

sb0019 4 130 mtib1019

néma telefonok

1983. május 9. - mintegy 2 ezer telefonkészülék némult el vasárnap a késő esti órákban több nagyegységű kábel átázása miatt. a krisztina központ területéhez tartozó szilágyi erzsébet fasor 17. számú ház előtt - eddig még kiderítetlen forrású - vízszivárgás okozta a kábel hibáját. a posta szakemberei azonnal megkezdték a hiba okának kiderítését és a kábelek javítását. a jános kórházban és környékén a hiba elhárításáig a telefonkészülékek üzemképtelenek. bár a szerelők folyamatosan dolgoznak, a javítást nehezíti, hogy több kábelen szakaszcsere kell végezni. a posta az előfizetők szíves türelmét kéri. /mti/

i km/mm/zsu ie
09.01 090583 0659

.-.

sb0020 4 130 mtib1020

a hnf üdvözlő távirata a pron-nak

1983. május 9. - a hazafias népfront országos tanácsa táviratban üdvözölte a lengyel nemzeti ujjászületési mozgalmat /pron/ alakuló kongresszusát. a távirat hivatkozva a magyar és a lengyel nép történelmi barátságára, amelyet a szocializmus építésének gyakorlata további szálakkal fűzött szorosra, kifejezésre juttatja azt a meggyőződést, hogy a kongresszus jelentős mérföldkő a lengyel ujjászületés, a szocialista alapokon nyugvó nemzeti és cselekvési egység megteremtésében. /mti/

pá/mz ie

hazafias

09.38 090583 0557

H

.-.

sb0021 4 130 mtib1021

indiai pártküldöttség

1983. május 9. - az mszmp központi bizottságának meghívására hétfőn budapestre érkezett az indiai kommunista párt küldöttsége, amelyet n. k. krisnan, a párt központi végrehajtó bizottságának tagja, az országos tanács titkára vezet.

a delegációt a ferihegyi repülőtéren nagy gábor, az mszmp kb külügyi osztály helyettes vezetője fogadta. /mti/

mm/zsu ie
09.45 090583 0398

-.-

sb0022 4 130 mtib1022 /közönségszolgálat/

nyomáscsökkenés, vízhiány

1983. május 9. - a fővárosi vízművek értesíti a fogyasztókat, hogy május 10-én 7 órától 13 óráig hálózatszerelési munkák miatt a xvii. kerületben, rákoscsabán és rákoskerten nyomáscsökkenés, a magasabb szinteken vízhiány várható. /mti/

k/km/mi/zsu ie
09.58 090583 0293

-.-

sb0023 4 150 mtib1023

nemzetközi biztosítási konferencia budapestben

1983. május 9. - hétfőn budapestben megkezdődött a szocialista országok biztosító intézeteinek xxii. konferenciája, amelyen 10 ország mintegy 20 biztosító intézetének vezetői vesznek részt.

az ötnapos tanácskozás napirendjén szerepel többek között a mezőgazdasági biztosítás és a kék kártya egyezmény alkalmazása, megvitatják a külkereskedelmi áruforgalom-biztosítás, a szállítmánybiztosítás, valamint a légi casco-viszontbiztosítás továbbfejlesztésének lehetőségeit.

H

a megbeszéléseken fontos helyet kap a termékfelelősség-biztosítás, amelynek jelentősége főként a nagymennyiségű fogyasztási cikket exportáló országokban növekszik. nem egységes ugyanis az álláspont, milyen körben és milyen mértékben célszerű a szocialista gazdálkodás viszonyai között alkalmazni ezt a biztosítási formát. most az a gyakorlat általános, hogy a termelő, illetve külkereskedelmi vállalatok kizárólag azokra a termékekre kötik meg a biztosítási fedezetet, amelyeknél az átlagosnál nagyobb a kárveszély. a szakemberek egy részének véleménye szerint ez aránytalanul nagymértékben növeli a biztosító kockázatát, ezért magasabban állapítják meg a díjakat is, a vállalatok viszont sokszor éppen ezért nem kötik meg a biztosítást.

a konferencián a biztosítás-elméleti kérdések megvitatásán túl a résztvevők kicserélik tapasztalataikat az egyes országokban alkalmazott számítástechnikai módszerek eredményeiről, ajánlásokat dolgoznak ki az ügyviteli munka egyszerűsítésére, a kárrendezés gyorsítására. /mti/

mg/mi/mz ie

09.59 090583 1570

-.-

sb0024 4 130 mtib1026

közlekedési balesetek

1983. május 9. - a hét végén az ország területén összesen 101 sérüléssel közúti közlekedési baleset történt; közülük hat halálos, 45 súlyos és 50 könnyű sérüléssel volt.

pécs külterületén nagy józsef 39 éves művezető, kaposvári lakos nyergesvontatóval forgalmi ok miatt fékezett, a pótkocsi a nedves uttesten megcsuszott, keresztbe fordult, és trixler györgy 31 éves gépkocsivezető, barcsi lakos személygépkocsijának nekiütközött. a személygépkocsi utasai közül id. trixler györgyné 56 éves nyugdíjas, barcsi lakos a kórházban meghalt, egy utas súlyos, a személygépkocsi vezetője és két utas pedig könnyű sérülést szenvedett. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

jászkesér külterületén egy személygépkocsi elütötte a kerékpárján közlekedő fodor sándor 73 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki kórházba szállítás közben meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros megsértette az elsőbbségi szabályt.

H

csongrád megyében ruzsa külterületén egy motorkerékpáros elütötte a kerékpárral közlekedő kovács benő 48 éves alkalmi munkás, öttömösi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros a már féktávolságon belül lévő motorkerékpár elé kanyarodott.

diósd belterületén egy személygépkocsi elütötte a segédmotoros kerékpárján közlekedő bereczky lászló 70 éves nyugdíjas, budapesti lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint bereczky megsértette az elsőbbségi szabályt.

somogy megyében gamás és somogybabod között egy személygépkocsi elütötte a segédmotoros kerékpárján közlekedő reizer lászló 40 éves téleszttag, gamási lakost, aki a kórházban belehalt sérüléseibe. a vizsgálat eddigi adatai szerint reizer figyelmetlenül, irányjelzés nélkül kanyarodott a személygépkocsi elé.

szabolcs megyében ópályi külterületén koroknai csaba 24 éves varrodavezető, szamosszegi lakos személygépkocsijával letért az uttestről, és az árokban egy fának ütközött. a baleset következtében koroknai a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a fiatalember figyelmetlenül vezetett. /mti/

k/km/pá/mz ie

10.14 090583 2143

.-

sb0025 4 130 mtib1027

szófiai napok budapestten /1. rész/

1983. május 9. - a „szófiai napok budapestten,„ eseménysorozatára hétfőn politikai delegáció érkezett budapestre csudomir alekszandrovnak, a bolgár kommunista párt központi bizottsága titkárának, a bkp szófiai bizottsága első titkárának vezetésével. a küldöttség tagjai: pet_r mezsdurecski, szófia főváros népi tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke, ganka zlatinova, a bolgár kommunista párt szófiai bizottságának titkára, nikolina bankova, a szófiai telefongyár dolgozója, a szocialista munka hőse, kalin bikov, a szófia építőipari vállalat pártbizottságának titkára.

fogadásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, szépvolgyi zoltán, budapest főváros tanácsának elnöke, valamint a főváros számos párt-, állami és társadalmi vezetője.

H

jelen volt boncso mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete is.

a politikai delegáció részt vesz egyebek közt a szófiai napok ünnepélyes megnyitóján, kedden a pataký istván művelődési központban rendezendő politikai naggyűlésen; ott lesznek a fővárosi operettszínház szófiai gálaestjén. részt vesznek a budapesti történeti múzeumban rendezett „szófia üdvözli budapestet,„ című fotókiállítás és a 100 éves bolgár érem és bankjegy című tárlat megnyitóján, valamint szerdán a dimitrov-szobor avatásán, amelyet szófia városa ajándékozott budapestnek.

ugyancsak budapestten tartózkodik már a bolgár ^V front szófiai bizottságának, a bolgár szakszervezetek szófiai tanácsának és a dimitrovi komszomol szófiai bizottságának küldöttsége is.

^V hazafias a rendezvénysorozatra hazánkba érkezett az a népes művészcsoporthoz is, melynek tagjai között megtalálhatjuk a bolgár zenekultúra kiváló reprezentánsait: hírneves operaénekeseket, hangszeres szólolistákat, kimagasló sikerű kórusokat. a szófiai napok budapestten eseménysorozatára sportemberek is érkeztek hazánkba.

/folyt. köv./

fr/mi/-ár/mz ie

10.54 090583 2176

.-

sb0026 4 150 mtib1029

sziriai küldöttség látogatása a mtesz-ben

1983. május 9. - tóth jánosnak, a mtesz főtitkárának meghívására hazánkba érkezett a sziriai mérnökök szervezetének delegációja, gasszan tajara elnök vezetésével. a sziriai küldöttség és a mtesz képviselői az együttműködés továbbfejlesztéséről tárgyalnak. közös munkatervet készítenek a két szervezet vizsgádzalkodási és híradástechnikai együttműködéséről, és megvitatják az innovációval kapcsolatos legfontosabb kérdéseket. /mti/

pf/pá/sl/mz ie

11.08 090583 0507

H

.-

sb0027 4 130 mtib1030

koszoruzási ünnepség a győzelem napja alkalmából

1983. május 9. - a hitleri fasizmus felett aratott győzelem 38. évfordulóján hétfőn koszoruzási ünnepséget rendeztek a szovjet hősök emlékművénél, a szabadság téren. az országos béketanács nevében sebestyén nándorné elnök és sarkadi nagy barna főtitkár, a magyar-szovjet baráti társaság képviselőjében tasnádi emil alelnök és regős gábor, az elnökség tagja helyezte el a megemlékezés koszoruját. a szovjet békevédelmi bizottság - volf szedih elnökségi tag vezetésével - hazánkban tartózkodó küldöttsége is leróttá kegyeletét a szovjet hősök emlékművénél. a hazafias népfront budapesti bizottsága nevében révfalvi csaba titkár, az v. kerületi bizottság képviselőjében gara róbert titkár koszoruzott.

elhelyezték az emlékmű talapzatánál a megemlékezés és a hála virágait több budapesti üzem, vállalat dolgozói s az v. kerületi intézmények, iskolák és lakosok képviselői is.

a koszoruzási ünnepség az internacionalé hangjaival ért véget.
/mti/

t gi/mm/ig ár ie

11.12 090583 1038

sb0028 4 160 mtib1032

nekem szülőházam - félidőben a vetélkedő

1983. május 9. - félidejéhez érkezett a magyar honvédelmi szövetség és a kisz központi bizottsága kezdeményezte nekem szülőházam elnevezésű honvédelmi játéksorozat. a most lezajlott területi döntőkön győrtt, pécsent, szegeden és szolnokon a budapesti és megyei csapatok 400 versenyzője mérte össze tudását. a győztesek - baranya, győr, bács-kiskun és szolnok megye - képviselői szeptemberben kétnapos, erejüket, tudásukat, ügyességüket egyaránt próbára tevő látványos döntőn küzdenek majd az első díjért. a döntőt a televízió egyenes adásban közvetíti. /mti/

pá/-ár/mz ie

11.22 090583 0632

H'

sb0029 4 150 mtib1034

budapestre érkezett a bolgár központi statisztikai hivatal elnöke

1983. május 9. - budapestre érkezett dano balevszki, a bolgár központi statisztikai hivatal elnöke, nyitrai ferencné államtitkárnak, a központi statisztikai hivatal elnökének meghívására. értékelik az 1980-ban aláírt hosszútávú keretmegállapodás végrehajtását, és meghatározzák a további együttműködés főbb irányait. konzultációkat tartanak a két hivatalt kölcsönösen érdeklő statisztikai feladatokról is. /mti/

mm/ig sl ie

12.05 090583 0509

-.-

sb0030 4 150 mtib1035

uj gyógyszerintár miskolcon

1983. május 9. - uj gyógyszerintár kezdte meg működését hétfőn miskolcon, a belvárosban, az uj üzletközpont épületében. a négyszáz négyzetméter alapterületű gyógyszerintárban éjjel-nappali szolgálatot tartanak. laboratórium is tartozik hozzá, ahol különböző készítményeket állítanak össze, illetve ellenőrizhetnek. a korszerű egészségügyi létesítmény alkalmas egyetemi hallgatók, ujdipomás gyógyszerészek gyakorlati képzésére is. /mti/

kör/szn/ká/mz ie

12.06 090583 0493

H'

-.-

sb0031 4 150 mtib1036

próbaüzem a Lemezdaraboló soron

1983. május 9. - a dunai vasmű meleghengerművében hétfőn megkezdtek az új tekercslefejtő-darabolósor kipróbálását. a 370 millió forintos költséggel telepített gépsor berendezéseit az nszk-beli demag cég és a csepeli egyedi gépgyár kooperációban gyártotta. évente 300 ezer tonna külföldön is keresett nagy pontosságú táblalemezt készítenek velük.

a dunai vasmű tekercslefejtő-darabolósora az eddigihez képest kétszeresére növeli a dunaujvárosi kombinát táblalemez-termelését, a szélezési veszteség csökkentésével pedig 8-10 százalékkal - évi 10 ezer tonnával - javítja az anyagkihozataalt. az új berendezés a három hétig tartó próba után, június elején kezdi meg az üzemszerű termelést. /mti/

zsi/fné/ig kz ie

12.18 090583 0765

-.-

sb0032 4 180 mtib1037

időjárásjelentés /1.rész/

1983. május 9. - az országos meteorológiai intézet jelenti hétfőn 12 órakor: kevesebb helyen várható eső

nyugat-,közép- és dél-európa időjárását egy hatalmas kiterjedésű, több középpontú ciklon alakítja. hétfőn reggel az észak-adria és a kárpát-medence nyugati része fölött volt annak a ciklonnak a középpontja, amely hazánkban is a borult, esős időjárást okozza. az említett légköri képződmény lassan északkeletre huzódik, így átmenetileg kevesebb eső valószínű.

magyarországot nyugat-délnyugat felől vasárnapra virradóra érte el a csapadékzóna. ez napközben lassan haladt kelet felé. a tiszántul északi, északkeleti vidékeit csak késő délután érte el. ott még 7, 8 órán át sütött a nap. a hőmérséklet csúcértéke a keleti, északkeleti megyékben és a dél-dunántulon 16, 21, másutt csak 10 és 16 fok között váltakozott. hétfőn hajnalra 8, 13 fok közé hűlt le a levegő. reggel 7 óráig országszerte hullott eső. mennyisége délnyugaton 20, 32, az ország más vidékein csapadéknyom és 20 mm között váltakozott. délelőtt folytatódott a borult, esős időjárás. elsősorban a dunántulon esett további jelentős mennyiségű csapadék.

H'

a hőmérséklet 11 órakor általában 10, 14, keleten, délkeleten 14, 18 fok között alakult.

budapest belterületén vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 11,4 fok volt, és ez 4 fokkal alacsonyabb a százéves átlagnál.

ma 12 órakor budapesten 13 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 1004 mbár, alig változik.

várható időjárás az ország területén kedd estig:

ma folytatódik a tulnyomóan borult idő, országszerte újabb esővel, záporral, helyenként zivattal. később nyugat felől átmenetileg csökken a felhőzet, holnap inkább keleten valószínű többfelé eső, zápor. éjszaka erősen párás lesz a levegő, foltokban köd képződik. megélnkül, időnként megerősödik a dunántulon északnyugati, északi, másutt viszont déli szél. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8 és 13, a legmagasabb nappali hőmérséklet általában 14 és 19 fok között alakul.

/folyt.köv/ ig
13.11 090583 2115

-.-

sb0033 4 180 mtib1038

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás budapest területén kedd reggelig:

általában erősen felhős lesz az ég. ismétlődő eső, zápor valószínű. a délkeleti, déli szél időnként megélnkül. a hőmérséklet késő este 12, holnap hajnalban pedig 10 fok körül várható.

távolabbi kilátások szerdától-szombatig:

a hét közepén még többfelé várható zápor, majd csapadék nem valószínű. a nappali felmelegedés fokozatosan emelkedik. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 7, 12 fok között várható. legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 16, 21, később 21, 26 fok között alakul.

jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

H'

a duna vizállása budapestnél 344 cm, a víz hőmérséklete 13,4 fok.

/mti/ ig ie

13.17 090583 0881

.-.

sb0034 4 150 mtib1039

energetikai gépgyártási konferencia budapesten

1983. május 9. - a gépipari tudományos egyesület május 10-12. között a magyar tudományos akadémián nemzetközi energetikai gépgyártási konferenciát rendez. a szervezők hétfői sajtótájékoztatójukon elmondták, hogy a tanácskozás több mint 300 hazai és külföldi résztvevője áttekinti az energetikai gépek és berendezések gyártásának helyzetét, ismertetik a legfontosabb fejlesztési irányokat. kiemelten foglalkoznak a gazdaságosabb energiatermelési és fogyasztási lehetőségekkel, a szénhidrogén helyettesítésére alkalmas új energiaforrásokkal, és a felhasználásukhoz szükséges korszerű berendezésekkel. szó lesz a hulladékhő ipari és mezőgazdasági hasznosításáról, valamint a kommunális hő- és vízszolgáltatás korszerű berendezéseiről. a résztvevők üzemlátogatáson is ismerkedhetnek a hazai energiafelhasználás racionalizálására tett erőfeszítésekkel. /mti/

ni/mi/sl/mz pr

14.05 090583 0934

H

.-.

sb0035 4 150 mtib1040

fényes üstökösöt fedezett fel egy mesterséges hold

1983. május 9. - az iras nevű mesterséges hold infravörös felvételein üstökösöt fedeztek fel. az araki alcock üstökös estéjként az északi égbolton szabad szemmel is látható, a jelenlegi esős, felhős időjárás azonban nem kedvez a megfigyelőknek. május 11-én alig négy és fél millió kilométerre lesz a földtől, fényessége ekkor lesz a legnagyobb, május 21-én lesz legközelebb a naphoz, amennyiben az időjárás engedi, a csillagászati kutató intézet mátrában lévő megfigyelőállomásáról felvételeket is készítenek az üstökösről. /mti/

ni/mi/ig sl pr

14.08 090583 0610

.-.

sb0036 4 150 mtib1041

sajtótájékoztató a bnv ujdonságairól

1983 május 9. - a jövő héten nyíló tavaszi bnv-n a medicor művek számos ujdonságot mutat be a szakembereknek és a nagyközönségnek. látható majd a dorogi szénbányászati vállalattal közösen kifejlesztett, könnyűszerkezetes térelemekből összeállítható vértranszfúziós állomás. a medicor miskolci üzemének orvosi rendelőjét, valamint a szekszárdi állategészségügyi állomást már hasonló könnyűszerkezetes elemekből építették fel. a bnv-n bemutatják továbbá a legkorszerűbb életkronikai elemekből összeállított labordiagnosztikai készülékeket, ekg-berendezéseket, első ízben állatgyógyászati termékeket, egyszerhasználatos eszközöket és ultrahang-diagnosztikai készülékeket.

a medicor vezetői hétfőn sajtótájékoztatón mutatták be ezeket az ujdonságokat, és egyúttal ismertették a vállalat előtt álló feladatokat is. elmondták, hogy a medicor mind aktívabb piaci munkát fejt ki, 9 vegyes- és saját tulajdonú vállalatot alakítottak eddig külföldön, legutóbb ausztriában, jamaicában és uruguayban. igéretes piacnak tekintik kínát is, ahol régebbi szállítások eredményeként sok ezer röntgen-berendezésük működik. a közelmúltban ezért irodát nyitottak pekingben.

arról is szóltak, hogy az orvosi műszergyártás fejlődését is befolyásolja a mindenkor világpiacon álló helyzet. számolni kell azzal, például, hogy japán ezt az ágazatot is óriási intenzitással fejleszti. a fejlődő országok növekvő adósságterhei ugyancsak

H

szükitik a felvevő piacot. ezért a medicor olyan stratégiát választott, mellyel ugynevezett vevőpozícióba segíti partnereit. ez azt jelenti, hogy vállalkoznak egy-egy ország sajátos termékeinek eladására, azzal a kikötéssel, hogy az abból származó bevételt medicor-termékek vásárlására fordítják. ez a módszer nem újkeletű, jól ismert a világpiacra.

a sajtótájékoztatón arról is szó esett, hogy a vállalat gazdasági vezetői mind nagyobb súlyt helyeznek a jövedelmező termelés növelésére. ennek érdekében olyan belső érdekeltségi rendszert vezettek be, amely az egyénileg dolgozókat és a kollektívákat egyaránt felelősségteljesebb munkára ösztönözi.

a medicor sajtótájékoztatójával megkezdődött a tavaszi bnv-n kiállító vállalatok tájékoztató sorozata. /mti/

sz/ka/sl/mz pr

14.15 090583 2249

-. -

sb0037 4 150 mtib1042

építésrendészeti ellenőrzés a balaton-parton

1983. május 9. - május 7-én és 8-án ismét megtartották március elejétől rendszeres hétvégi építésrendészeti ellenőrzésüket a balaton északi partján a veszprém megyei tanács szakemberei. mint a tapasztalatok hétfői értékelése után elmondták, engedély nélküli építkezést ezúttal mindössze kettőt derítettek fel, a jóváhagyott tervrajztól való eltérést viszont számos esetben felfedeztek. balatonfőkajár, balatonkenese és füzfő térségében - külterületen - faházak és teherautó-karosszériák engedély nélküli felállításának előkészítését kezdték meg. új jelenség, hogy egyesek csónaktároló építésének ürügyén próbálják a nyaralójukat bővíteni.

az ismétlődő ellenőrzések tapasztalatai szerint, a tavalyihoz képest, számottevően csökkent az engedély nélküli építkezések száma a balaton északi partján. az ellenőrzések ettől függetlenül változatlan rendszerességgel és szigorral folytatódnak. /mti/

14.20 090583 0955

H'

-. -

sb0038 4 160 mtib1043

új körzeti orvosi rendelő győrött

1983. május 9. - új körzeti orvosi rendelő nyílt hétfőn győr belvárosában. a mintegy 8 millió forintos költséggel kialakított korszerű egészségügyi intézmény egy csaknem 26 ezer lakosu negyed egészségügyi alapellátását oldja meg. a belváros régi körzeti orvosi rendelőjének most felszabadult épületében szociális foglalkoztatót rendeznek be a csökkent munkaképességűek számára. /mti/

mzs/sza/ig kz pr

14.21 090583 0454

-. -

sb0039 1 130 mtib1044

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bs0005 mtib1005 sz. /megkezdődik az m 5-ös autópálya .../ című hírünk 3. bek. 4. sorában a szöveg helyesen:

... forgalmat. ezt előkészítendő várhatóan a vii. ötéves

-----
tervben megkezdődik az építkezés második üteme, melynek ...

/mti/

mz pr

14.26 090583 0385

H'

-. -

sb0040 4 130 mtib1045

egyetemisták a környezetvédelemért

1983. május 9. - hétfőn a soproni erdészeti és faipari egyetemen értékelték az egyetemisták és főiskolások a környezetvédelemért akcióprogram eddigi eredményeit. Mint elmondták, a hazafias népfront, a kommunista ifjúsági szövetség és a művelődési minisztérium által négy évvel ezelőtt meghirdetett akcióhoz eddig 25 főiskola és egyetem csatlakozott. A bekapcsolódott felsőoktatási intézmények oktatói, hallgatói, kutatói számos környezetvédelmi tervet készítettek el, részt vettek városszépítő társadalmi munkában, s a fásításban. Különösen debrecenben, nyíregyházán, kecskeméten, sopronban és a fővárosban végeztek hasznos munkát. Külön elismeréssel szóltak a tanácskozáson arról, hogy az elmúlt év nyarán a szarvasi és a nyíregyházi főiskolások sikeres környezetvédelmi táborokat szerveztek hazai és külföldi fiatalok számára. /mti/

cser/sza/ig kz pr

14.30 090583 0905

-.-

sb0041 4 160 mtib1047

elhunyt romhányi józsef

1983. május 9. - súlyos betegség következtében 62 éves korában meghalt romhányi józsef író, érdemes művész. temetéséről később intézkednek.

magyar írók szövetsége
magyar népköztársaság művészeti alap irodalmi szakosztálya

x x x

romhányi józsef 1921. március 8-án született nagytétényben. tanulmányait a székesfővárosi felsőbb zenei iskolában végezte, ezt követően a rádió dramaturgja és az állami hangverseny- és műsorigazgatóság művészeti vezetője lett. tevékenykedett a magyar rádió és televízió szórakoztató rovatának művészeti vezetőjeként is, majd pályája visszakanyarodott a rádióhoz, ahol 1964-től haláláig a zenei fősztály dramaturgjaként dolgozott.

számos daljáték szövegírója, fordítója. Ő alkotta sugár rezsó hunyadi című oratóriumának, hajdu mihály kádár kata, ránki györgy muzsikus péter című operájának szövegét. mindezek mellett több operett- és kabaréműsor versszerzője is volt. a televízióból közkezdvelt foxi maxi és a flinstone család magyar szövegét is ő alkotta. nevéhez fűződik olyan népszerű rajtfilmhősök alakjainak megteremtése is, mint a mézga család tagjai és a dr. bubó-sorozat szereplői.

művészi tevékenységét idén érdemes művész címmel ismerték el.
/mti/

km/mi/mz -ár pr

14.58 090583 1321

-.-

sb0042 4 180 mtib1048 /közönségszolgálat/

a fővinform jelenti

1983. május 9. - az v. kerületben utépités miatt lezárták a dunakorzót a vigadó tér és a petőfi szobor között.

a vii. kerületben lezárták a thököly ut keleti pályaudvar felé vezető utpályájának a murányi utca és a hernád utca közötti szakaszát, emiatt az autósok csak a villamossíneken közlekedhetnek.

Lezárták a viii. kerületben a köztársaság teret a luther utca és a kenyérmező utca között. a luther utca egyirányu a rákóczi ut felé a bezerédi utcától a szilágyi utcáig. a légszesz utcát a mező imre ut és a berzsenyi utca között lezárták. a járművek az elhelyezett jelzőtáblák szerint kerülhetnek el a lezárt utszakaszt.

a xiii. kerületben nem lehet közlekedni a szegedi^{uli} vasuti átjáró teljes szélességében május 10-én és 12-én délelőtt 8 és 12 óra között, valamint az átjáró fél szélességében 11-én reggel 8-tól este 6 óráig és 13-án reggel 6-tól délután 1 óráig. terelőut: szőnyi ut - dévényi ut.

a május 10-ről 11-re virradó éjszaka éjféltől hajnali 4 óráig autóbuszok közlekednek a 6-os jelzésű éjszakai villamosok vonalán.
/mti/

an/mz -ár pr

15.07 090583 1110

-.-

1983.05.09.

sb0043 4 150 mtib1049

magyar-algériai vízügyi tárgyalások

1983. május 9. - Kovács Antal államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke hazaérkezett Algériából, ahol május 3-a és 8-a között tárgyalásokat folytatott Brahim Brahimi algériai vízügyi miniszterrel.

a két ország vízügyi vezetője az együttműködés kiszélesítésének lehetőségeiről és módszereiről tárgyalt. a megbeszélések jegyzőkönyvében megállapították, hogy a kapcsolatok eredményesen fejlődnek. hazánkban csaknem száz algériai szakember gyarapítja szakismereteit a magyar mérnökképzésben és különböző felsőfokú oktatási intézetekben. Algéria vízgazdálkodásának fejlesztésében aktívan részt vesznek magyar vállalatok és vízügyi szakemberek. jelenleg az afrikai ország három regionális területén öt település ivóvízellátási tervének megvalósítását segítik a magyar szakemberek, és várhatóan hat további vízügyi létesítmény tervének kidolgozására kötnek szerződést. a tárgyalásokon megállapodtak abban is, hogy az afrikai ország az algériai vízügyi minisztérium különböző intézményeinek megalakításában is felhasználja a magyar vízügyi szolgálat tapasztalatait. így segítséget nyújtanak a magyar szakértők a hidrológiai adatgyűjtési hálózat kiépítéséhez, az árvízvédelmi szervezet létrehozásához és a tudományos kutatóbázis kialakításához is. a kapcsolatok fejlesztésében lehetőséget látnak a vízgépészeti együttműködés kialakítására és a vízügyi továbbképzés kiszélesítésére is.

Kovács Antal államtitkárt fogadta Szaid Ait Messzaudene könnyűipari miniszter, a magyar-algériai gazdasági vegyes bizottság társelnöke, s találkozott Ahmed Benfreha halászlásati és tengerszállítási államtitkárral és Lahdar Bajou nehézipari államtitkárral.

a ferihegyi repülőtéren Kovács Antal fogadásánál jelen volt Abdelaziz Kara, az algériai demokratikus és népi köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

t sb/mm/ig sl pr

15.07 090583 1874

--

1983.05.09.

sb0044 4 150 mtib1050 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. május 9. - az európai nagyvárosok keddre várható legmagasabb hőmérséklete:

párizs	16 fok,
London	16 fok,
oslo	17 fok,
stockholm	15 fok,
helsinki	16 fok,
berlin	14 fok,
varsó	16 fok,
leningrád	16 fok,
moszkva	17 fok,
kijev	17 fok,
prága	15 fok,
bécs	18 fok,
róma	20 fok,
madrid	16 fok,
belgrád	18 fok,
bukarest	20 fok,
szófia	20 fok,
athén	19 fok.

/mti/ an/ig sl pr

15.09 090583 0639

--

sb0045 4 150 mtib1051 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. május 9. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szerda reggelig:

ausztria:

átmenetileg csökken, majd nyugat felől újra megnövekszik a felhőzet, eső, zápor várható. a hőmérséklet kedden kora délután 17-21, szerdán hajnalban 6-11 fok között alakul.

as

csehszlovákia:

átmenetileg csökken a felhőzet, és csak elszórtan várhatók záporok. a hőmérséklet kedden kora délután 15-20, szerdán hajnalban 5-9 fok között várható.

szovjetunió:

eleinte borult lesz az ég, sokfelé várható eső, zápor, majd felszakadozik a felhőzet, és kevesebb esőre lehet számítani. a hőmérséklet kedden kora délután 13 és 18, szerdán hajnalban 4 és 9 fok körül várható.

románia:

felszakadozik a felhőzet, eleinte még többfelé, majd elszórtan várható eső, zápor. a hőmérséklet kedden kora délután 13 és 17, szerdán hajnalban 5 és 10 fok között lesz.

jugoszlávia:

átmenetileg csökken, később nyugat felől ismét megnövekszik a felhőzet, és eső, zápor várható. a hőmérséklet kedden kora délután 17-22, szerdán hajnalban 6-11 fok körül várható. /mti/

an/ig sl pr
15.12 090583 1226

--

sb0046 4 150 mtib1052

csikós-nagy béla varsóba utazott

1983. május 9. - csikós-nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke hétfőn varsóba utazott, ahol jerzy wozniak anyaggazdálkodási miniszterrel az 1985-ig szóló kétoldalú anyagi-műszaki tudományos együttműködésről tárgyal. csikós nagy-béla tárgyalásokat folytat wladyslaw bakával, a gazdasági reform ügyeiben illetékes kormánybiztossal és zdzislaw krasinski, árügyi miniszterrel, az együttműködés kérdéseiről. a lengyel közgazdasági társaság meghívására előadást tart a termelés hatékonyságát növelő intézkedésekről a magyar népgazdaságban. /mti/

mi/sl/gw pr

15.14 090583 0627

--

sb0047 4 160 mtib1053

televíziós gyermekműsorok- és filmek fesztiválja kőszegen

1983. május 9. - ötödik alkalommal ad otthont a televíziós gyermekműsorok és -filmek szemléjének kőszeg, a május 23. és 28. között sorra kerülő rendezvény programjáról katkics ilona, a szemle igazgatója hétfőn tájékoztatta a sajtó munkatársait.

idén is megtartja konferencia jellegét a seregszemle - hangsúlyozta előljáróban. huszonnyolc, az előző két esztendő terméséből válogatott műsort, mintegy tizennégy és fél órányi programot vetítenek. a résztvevők, a gyermekkultúra jeles szakemberei - filmkritikusok, művészek, írók, pedagógusok és szociológusok - három gondolatkörbe csoportosítva cserélik ki véleményüket arról, hogy az adások megfelelnek-e a legkisebbek érdeklődésének, elérik-e a kellő hatást. új színfolt a gyermeknézők aktív részvétele az idei fesztiválon. a város három iskolájában, valamint horvátzsidányban, szombathelyen és észak-dunántul számos településén a 2-es csatornán követhetik nyomon a szemle programjait a tanulók, s a tömegkommunikációs kutató központ felkérésére levélben írják meg véleményüket a látottakról. a kőszegi lovagvárban találkoznak is a kisdíákok, akik a helyszínen vitatják meg a tapasztalatokat. a felnőttek - vitájuk megkezdése előtt - a tv-kamerák segítségével ismerik meg az ott elhangzottakat.

a fesztiválra külföldi vendégeket is várnak a szocialista országokból, s idén először finn televíziós szakemberrel bővül a meghívottak köre.

hagyomány már, hogy ősbemutatót is tartanak kőszegen; ezuttal kilenc új produkció gazdagítja a szemle programját. itt vetítik le elsőként a viva la musica! című filmet, amelyben többek között magyar és amerikai népdal-feldolgozásokat szólaltatnak meg a hazai kórusok rangos képviselői. újdonság lesz a mesék mátyás királyról című, 13 részes sorozat első epizódja; a százszorszép című báb-mesejáték, valamint az anyu miért? című, - a kicsiket foglalkoztató kérdésekre választ kereső - több részesre tervezett tudományos ismeretterjesztő sorozat első adása.

a programokat szinte minden dunántuli településen megtekinthetik az érdeklődők a 22-es oirt-csatornán.

a szemle idején ezuttal is változatos rendezvényekre invitálják a városban élő több mint kétezer gyermeket. többek között kirakodó vásárt rendeznek: vas megyei népművészek árulják portékájukat. lesz jelmez- és rajzverseny, báb- és maszkkészítés, valamint táncház is. /mti/

t/kj/mz -ár pr

15.14 090583 2439

--

sb0048 4 150 mtib1055 /közönségszolgálat/

a magyar nemzeti bank tájékoztatója /1. rész/

1983. május 9.

hivatalos devizaárfolyamok
érvényben: 1983. május 10-től

devizane m	vételi árf.100	közép egységre	eladási ft-ban
angol font	6570,19	6576,77	6583,35
ausztrál dollár	3604,33	3607,94	3611,55
belga frank	85,65	85,74	85,83
dán korona	477,82	478,30	478,78
finn márka	767,21	767,98	768,75
francia frank	567,54	568,11	568,68
hollandi forint	1515,13	1516,65	1518,17
japán yen /1000/	174,86	175,04	175,22
kanadai dollár	3408,30	3411,71	3415,12
kuvaiti dinár	14320,00	14334,33	14348,66
norvég korona	586,03	586,62	587,21
nszk márka	1700,82	1702,52	1704,22
olasz líra /1000/	28,61	28,64	28,67
osztrák schilling	241,82	242,06	242,30
portugál escudo	42,35	42,39	42,43
spanyol peseta	30,45	30,48	30,51
svájci frank	2012,73	2014,74	2016,75
svéd korona	555,40	555,96	556,52
tr. és cl. rubel	2597,40	2600,00	2602,60
usa dollár	4171,41	4175,59	4179,77

/folyt. köv./ er

15.21 090583 1232

-.-

sb0049 4 150 mtib1056 /közönségszolgálat/

a magyar nemzeti bank tájékoztatója /2. rész/

- - -
az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos
árfolyamok változatlanul az 1982. szeptember 21-i
közlésnek megfelelően vannak érvényben.valuta /bankjegy és csekk/ árfolyamok
érvényben: 1983. május 10-tőlp é n z n e m vételi eladási
árf.100 egys.

	vételi	eladási
ft-ban		
angol font	6379,47	6774,07
ausztrál dollár	3499,70	3716,18
belga frank	83,17	88,31
dán korona	463,95	492,65
finn márka a/	744,94	791,02
francia frank	551,07	585,15
görög drachma b/	47,42	50,36
hollandi forint	1471,15	1562,15
japán yen /1000/	169,79	180,29
jugoszláv dinár a/	50,67	53,81
kanadai dollár	3309,36	3514,06
kuvaiti dinár	13904,30	14764,36
norvég korona	569,02	604,22
nszk márka	1651,44	1753,60
olasz líra /1000/	27,78	29,50
osztrák schilling	234,80	249,32
portugál escudo	41,12	43,66
spanyol peseta	29,57	31,39
svájci frank	1954,30	2075,18
svéd korona a/	539,28	572,64
usa dollár	4050,32	4300,86

a/ vásárolható legmagasabb bankjegy-cimlet: 100-as
b/ vásárolható legmagasabb bankjegy-cimlet: 500-as/mti/
hné/er sl pr

15.22 090583 1368

-.-

sb0050 4 130 mtib1057

koszoruzási ünnepség a felszabadulási emlékműnél

1983. május 9. - a fasizmus felett aratott győzelem 38. évfordulója alkalmából koszoruzási ünnepséget tartottak a gellérthegyi felszabadulási emlékműnél is.

a szovjetunió, magyarország, csehszlovákia és az ndk himnuszának elhangzása után a szovjetunió budapesti nagykövetsége nevében vlagyimir nyikolajevics bazovszkij nagykövet, valerij muszatov követtanácsos és anatólij popov vezérőrnagy, katonai és légügyi atassé helyezte el a kegyelet és a megemlékezés koszoruját az emlékmű talapzatán.

a győzelem napja és csehszlovákia felszabadulásának 38. évfordulója alkalmából a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetsége nevében andrej barcák nagykövet és a követség munkatársai koszoruztak.

a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségnek koszoruját siegfried körner ideiglenes ügyvivő és a követség munkatársai helyezték el. az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz képviselői is megkoszoruzták az emlékművet. a megemlékezés virágait helyezték el a szovjet, a csehszlovák, az ndk kolónia tagjai is. az ünnepség az internacionálé hangjaival fejeződött be. /mti/

me/mi/mz -ár pr

15.23 090583 1214

-.-

sb0051 4 160 mtib1058 /közönségszolgálat/

megkezdődött a bérletek megújítása az erkel színházban

1983. május 9. - hétfőn az erkel színház előcsarnokában megkezdődött a bérletek megújítása. az évek óta bevált gyakorlat szerint a következő szezonnál szóló bérletek váltásakor a régi bérlet részesülnek előnyben. a számokkal jelzett bérletek megújítása május 13-ig, a betűkkel jelzetteké május 16-tól 20-ig, a nevekkkel jelzetteké pedig május 23-tól 27-ig tart. az új bérlet június 6-tól július 15-ig vehetik meg bérleteiket az operaház népköztársaság útja 20. alatti szervezési osztályán. az erkel színház bérleti rendszere egyébként változatlan marad, a kibocsátott sorozatok száma viszont eggyel csökkent.

az operaház jubileumi, századik szezonzájában olasz nyelven újítják fel a köztársaság téri épületben, békés andrás rendezésében puccini pillangókisasszonyát. a szokásostól eltérő módon négyes szereposztásban: kincses veronikával, kukely juliával, tokody ilonával és pitti katalimmal a címszerepben. pinkertont gulyás dénes, molnár andrás, b. nagy jános, illetve leblanc győző énekl. bemutatják prokofjev balettjét, a hamupipókéét. a koreográfus és a betanító oleg vinogradov, a leningrádi kirov opera- és balettszínház vezető balettmestere lesz. felújítják verdi requiemjét, és a következő évadban tartják a premierjét massenet werther című operájának mikó andrás rendezésében. a főbb figurákat kelen péter, takács klára, illetve bándi jános és takács tamara kelti életre. az új produkciók viszonylag alacsony számának magyarázata: jövőre már megkezdik a próbáit - az 1984. szeptemberében újra megnyíló operaházban játszandó alkotásoknak.

az 1983-84-es idényben a bemutatók és felújítások mellett a bérlettulajdonosok bartók, bizet, donizetti, erkel, kodály, mascagni, leoncavallo, mozart, muszorgszkij, offenbach, puccini, rossini, verdi és wagner legnépszerűbb operáival találkozhatnak a repertoáron. a balettműsorban szerepel bartók két táncjátéka, bach-presser a próba című műve, csajkovszkij két népszerű alkotása: a diótörő és a hattyúk tava, hacsaturján spartacusa, hidas frigyos a cédrus című műve. találkozhatnak a nézők a bėjart-balettekkel, és továbbra is műsoron marad a holland és a kubai program. /mti/

dal/ka/er -ár pr

15.26 090583 2222

-.-

sb0052 4 130 mtib1059

életünk, egészségünk, biztonságunk védelméért

1983. május 9. - életünk, egészségünk, biztonságunk védelmét szolgáló eseménysorozat kezdődött hétfőn pest megyében. mint a gödöllői városi művelődési központban megtartott megnyitón elmondták, a május 13-ig tartó ^Φ célja az, hogy ráirányítsák a szakemberek a figyelmet mindazokra a veszélyforrásokra, melyek az utakon a hétköznapi életben érhetik az embereket, egyben meghatározzák a legfontosabb munkavédelmi, köz- és közlekedésbiztonsági, valamint egészségvédelmi feladatokat.

Φ rendezvény-sorozat

a megnyitót követően, sólyom ferencnek, a szakszervezetek országos tanácsa titkárnak, az országos munkavédelmi bizottság elnökének vezetésével kerekasztal-beszélgetést tartottak, az élet- és munkakörülmények alakulásáról, majd pedig megnyitották a

rendezvénysorozat programjába tartozó biztonságtechnikai, környezetvédelmi és közlekedésbiztonsági kiállítást.

szabolcsi jános rendőr alezredes, pest megyei rendőrfőkapitány-helyettes ugyanezen a napon ismertette az újságírókkal pest megye bűnügyi, köz- és közlekedésbiztonsági helyzetét. mint mondotta: bár évek óta emelkedik valamelyest a megyében az ismertté vált bűncselekmények száma, a közbiztonság szilárd; törvényes rend uralkodik, biztosítottak a békés termelőmunka feltételei. 1982-ben mintegy 7,8 százalékkal növekedett a bűncselekmények száma, a többségük - 60-65 százaléka - vagyon elleni volt. a bűncselekményeknek csaknem a felét az agglomerációs övezetben követték el, s ezt összehangolt intézkedésekkel igyekeznek megelőzni és felderíteni. örvendetes viszont, hogy jelentősen csökkent a gazdasági, az élet elleni, az erőszakos és a garázda jellegű bűncselekmények száma. szabolcsi jános rámutatott arra is: tavaly 6,4 százalékkal növekedett a közlekedési baleseteknél a személyi sérülések száma, s ezek többségét a gyorsajtás, az elsőbbségadás, az előzés szabályainak megsértése, az ittasság idézte elő.

az eseménysorozat kedden ikladon tűzvédelmi nappal folytatódik, szerdán óbudán, a köjál pest megyei székházában a környezetet károsító hatásokról hangzanak el előadások. május 12-én munkavédelmi napot tartanak; budapestén a szot székházában, május 13-án, a zárónapon, vácrott a művelődési központban rendezik meg a munkavédelmi, közlekedésbiztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi vetélkedő pest megyei döntőjét. /mti/

vir/mv/kz/gw pr

15.31 090583 2377

--

sb0053 4 130 mtib1060

puja frigyes belgiumba utazott

1983. május 9. - puja frigyes külügyminiszter leo tindemans belga külügyminiszter meghívására hétfőn belgiumba utazott. a magyar diplomácia vezetőjének bucsuztatásán a ferihegyi repülőtéren jelen volt charles ghislain, a belga királyság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is. /mti/

t/kj/ár/gw pr

15.33 090583 0358

--

sb0054 4 160 mtib1061 /közönségszolgálat/

telefondoktor

1983. május 9. - ezen a héten arról ad tanácsokat a telefondoktor, hogy mit lehet tenni a szív öregedése ellen. megtudhatjuk a népszerű egészségügyi felvilágosítótól, mi okozhat magas vérnyomást, hogyan lehet fenntartani a szívműködés egyensúlyát, s azt is, hogy milyen életmódot alakítsanak ki az idős emberek.

a telefondoktor a 172-111-es telefonszámon hívható, naponta délután 5 órától másnap reggelig, vasárnap pedig egész nap.

a lelki elsősegély-szolgálat éjjel-nappal hívható telefonja: 229-600. /mti/
jk/er -ár pr

16.06 090583 0563

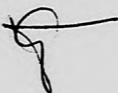
--

sb0055 4 150 mtib1062

májusi eső

1983. május 9. - megkezdődtek a májusi esőzések, hétfőn országszerte kisebb-nagyobb esők áztatták a határt. a csapadék jótékonyan érezteti hatását, májusi eső - aranyat ér! az őszi gabonák erőteljes fejlődésnek indultak, s a mezőgazdászok arra számítanak, hogy - mindenekelőtt a déli országrészekben - a hét végére már kalászol a buza. korábban voltak olyan vidékek, ahol tartósan hiányzott a talajból a nedvesség, ezeken a részeken a gabona alsó levelei sárgultak, ami csalahatatlannul mutatta: sürgős utánpótlásra lenne szükség. ez most sokfelé megérkezett, ám bács-kiskun, békés és csongrád megyében, ahol a mérések szerint tulságosan szűkös a talaj víztartaléka, a következő napokban elkelne a további csapadék.

a kukorica és a rizs kivételével valamennyi tavaszi vetésű növény magja a földben van. a cukorrépa 60-80 százaléka már kikelt és szépen mutat ezekben a napokban. a mém szakemberei azzal számolnak, hogy az esőzések után mindenütt „lábrakap”, ez a fontos

ipari növény. a napraforgó is kikelt. a kukorica vetése már nem sok helyen ad munkát. a vetőgépek egyelőre pihenőre vonultak és várják a szárazabb időszakot. a már földben lévő mag, illetve a kikelt növények azonban meghálálják a májusi esőket, amelyeknek rövidesen szemmel is jól látható hatása lesz a kukoricaföldeken. /mti/
jf/kö/er pr

16.09 090583 1340

--

sb0056 4 160 mtib1063 /közönségszolgálat/

új filmek a mozikban

1983. május 9. - egy szovjet és egy csehszlovák alkotást tűznek műsorukra május 12-én a premiermozik:

a hatodik halálraitélt a címe szemmel gaszparov színes, szinkronizált háborús kalandfilmjének. a történet szerint három év telt el az októberi forradalom óta. a délen fekvő kisvárosban banditák terrorizálják az embereket, próbálják megrendíteni a szovjethatalomba vetett hitüket. a rendőrség tehetetlen, a rendőrfelügyelők rendre elbuknak az ellenük folytatott harcban. ekkor érkezik haza roman glodonov, és elvállalja a rendőrfelügyelői tisztséget. ő a hatodik... a főszerepet szergej nyikonyenko alakítja.

családi viszonyokról, az emberi összetartásról és egymásra utaltságról szól stefan uher kaszálás a kánya-réten című filmje. a rendező martin hudec és fia életébe bepillantva mondja el gondolatait az élet szépségéről és tragikumáról.

a bolgár filmművészet kiemelkedő alkotásait láthatja a közönség május 12-15. között a bem moziban és a kossuth filmszínház kamaratermében. műsoron szerepelnek az egésznapos eső, a kutya a fiókban és a névtelen zenekar című filmek. /mti/
jk/er -ár pr

16.10 090583 1148

--

sb0057 4 130 mtib1064

életmentők kitüntetése

1983. május 9. - a minisztertanács életmentő emlékéremmel, a kisz központi bizottságának titkársága pedig ságvári endre éremmel tüntette ki antal ferencet és vass ferencet, a szolnoki killián györgy repülő-műszaki főiskola tiszthelyettes hallgatóit. a két bátor fiatalember ez év február 16-án szandaszőlősen egy elromlott olajkályhától kigyulladt házból mentett ki egy magatehetetlen, idős asszonyt, aztán felvette a küzdelmet a lángokkal, s el is oltotta a tüzet. megérdemelt kitüntetésüket - a főiskola összes hallgatójának jelenlétében - kedden iváncsik imre, a kisz szolnok megyei bizottságának titkára adta át. /mti/
laz/er kz pr

16.14 090583 0675

--

sb0058 4 130 mtib1065

magyar oktatási küldöttség látogatása libiában

1983. május 9. - korcsog andrás művelődési államtitkár vezetésével delegáció tartózkodott május 4-8. között tripoliban, a libiai oktatási titkárság meghívására. korcsog andrás és abdelhafid mohamed zlitni oktatási titkár áttekintették az érvényben lévő magyar-libiai kulturális munkaterv végrehajtásával kapcsolatos feladatokat, és megvitatták az oktatási és kulturális együttműködés szélesítésének további lehetőségeit, elsősorban az egyetemek közötti közvetlen együttműködés, az oktatási információ és tapasztalatcsere, a szakmunkás- és technikusképzés, valamint a művészet és műemlékvédelem területén. előkészítették a két ország között tervezett, a diplomák és tudományos fokozatok kölcsönös elismerésével kapcsolatos egyezményt is. korcsog andrást fogadta buhari/libiai közlekedési titkár is. /mti/

ka/er -ár pr

16.19 090583 0888
Vezalem hudah

Cs

--

sb0059 4 130 mtib1067

béke-nagygyűlés a győzelem napja alkalmából /1. rész/

1983. május 9. - a hitleri fasizmus felett aratott győzelem 38. évfordulója alkalmából budapest dolgozó tömegeinek szilárd és eltökélt békevágát kifejező munkás békenagygyűlést tartottak hétfőn, a mom szakasits árpád művelődési házában. a széksorokban a főváros üzemének, intézményeinek többszáz képviselője foglalt helyet, hogy hitet tegyen a béke ügye mellett, tiltakozzék az emberiséget fenyegető veszélyek ellen. a nagygyűlésen várkonyi péter, az mszmp központi bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet.

- évek óta a győzelem napján nyitjuk meg a béke és barátság hónapját, s ez a gyűlés ezuttal is csupán az egyik azoknak a rendezvényeknek gazdag sorában, amelyek alkalmat adnak arra, hogy dolgozó népünk, a háborúviselt idősebb és a szörnyű pusztulást csak hirből ismerő ifjabb nemzedékek egyaránt hitet tegyenek békeakaratakról - mondotta előljáróban, majd így folytatta:

- a béke és barátsági hónap ideai rendezvénysorozatának különös időszzerűséget adnak azok a súlyos veszélyek, amelyek világunkat, az emberiséget fenyegetik. az imperializmus legagresszívabb körei most ismét összpontosított és eszközökben nem válogató támadást indítottak a világhatalmi terveik fő akadályát jelentő megvalósult szocializmus, mindenekelőtt a szovjetunió ellen. magatartásuk rombolja a rosszemlékü hidegháborús évek után közös és nagy erőfeszítésekkel helyreállított és továbbfejlesztett békés nemzetközi kapcsolatokat, kalandor lépéseik az emberiség létét teszik kockára.

- a fegyverkezési verseny nemcsak a háboru növekvő kockázata miatt fenyegeti létében az emberiséget. olyan anyagi terheket ró lényegében a világ valamennyi országára-népére, amelyek gátolják az életfeltételek javítását, s még a gazdaságilag legerősebbek részére is mindinkább lehetetlenné teszik a normális fejlődést. az egyre tökéletesebb, azaz mind hatékonyabb pusztító fegyverek megtervezése, gyártása, rendszerbe állítása súlyos károkat okoz a legszélesebb tömegek gondolkodásában is. tovább táplálja az amugyis erős bizalmatlanságot, fokozza az egymás iránti gyanakvást, s a félelem, a rettegés légkörét, az alkotó munkát is gátló reménytelenség, kilátástalanság érzetét terjeszti.

/folyt.köv./ gw

16.46 090583 2263

-.-

sb0060 4 130 mtib1068

békenagygyűlés /2. rész/

az imperialista erőpolitika, a politikai-gazdasági nyomással, vagy fegyverrel végrehajtott beavatkozás nehezíti a világ különböző részeiben több éve vagy évtizede huzódó konfliktusok rendezését, sőt egyre újabb tüzfészkeket hoz létre. a politikai szóhasználat helyi válságoknak szokta nevezni ezeket a váltakozó intenzitással folyó, de gyakran súlyos, és mindenképpen értelmetlen áldozatokat követelő fegyveres összecsapásokat. jól tudjuk azonban, hogy a tudományos-technikai fejlődés következtében összeszűkült, s mindinkább egymásrautalt országokból álló világunkban már nem léteznek a szó eredeti értelmében vett helyi válságok, hiszen bármelyik nemzetközi méretű összecsapásba torkollhat.

az emberiség történelme immár több ezer éve a társadalommá, állammá szerveződött népek együttélésének története is. az évezredek tapasztalatok azt is bizonyították, hogy az együtt létezésnek nem a különböző okokkal, vagy éppen ürügyekkel indított, s tengernyi szenvedést hozó háboruszkodás, hanem az egymást kölcsönösen gazdagító érintkezés jelenti a természetes módját. ez a felismerés a történelem folyamán bizonyára sok-sok millió egyszerű emberben fogalmazódott meg, hiszen elsősorban mindig őket sujtották a háboruk pusztításai.

nemzetközi magatartással, egy állam külpolitikájának vezérlő elvévé azonban csak akkor formálódhatott a békés egymás mellett élésre törekvés, amikor a tömegek az 1917-es nagy októberi szocialista forradalom győzelmének eredményeként szovjet-oroszországban maguk vették kezükbe sorsuk irányítását. szimbólikus jelentősége is van annak, hogy az első proletárállam legelső nemzetközi megnyilatkozása a békéről szóló dekrétum volt. minden érvenél hatásosabban bizonyította, hogy a szocializmus, az alkotó munka társadalma és az alkotáshoz elengedhetetlen béke elválaszthatatlan fogalmak.

a béke megteremtése, megőrzése azonban nem csupán óhaj, nem elhatározás kérdése. azon is mulik, hogy milyen erő áll szemben a háborus törekvésekkel. ahogy növekedett a szocializmus anyagi ereje és befolyása a világra, úgy erősödtek az emberiség esélyei arra, hogy megszabadulhat a világháboru fenyegető rémétől. a második világháboru kitörését még nem tudta megakadályozni az egyetlen szocialista államként létező szovjetunió, de arra képes volt, hogy megvédje társadalmát, vívmányait, s megszabadítsa a világot, az emberi civilizációt a fasiszta veszélytől.

/folyt. köv./

16.50^{gw} 090583 2447

As

-.-

1983.05.09.

sb0061 4 130 mtib1069

béke-nagygyűlés /3. rész/ - napjainkban a világrendszerre vált szocializmus már olyan hatalmas erőt képvisel, amellyel számolnia kell minden kalandorkodásra hajlamos tényezőnek. olyan erőt képvisel, amely bizton hirdetheti: az emberiség történetében a világháború többé nem végzettszerűen elkerülhetetlen.

- a most kezdődő béke és barátsági hónap rendezvényeinek, akcióinak időszerűségét, jelentőségét növeli, hogy világszerte felerősödött a tömegek aktivitása a fenyegető veszélyek elhárításáért - mondotta a továbbiakban várkonyi péter. - az egyesült államokban példátlan méretű tömegmozgalom bontakozott ki a fegyverkezési programok ellen, a nukleáris fegyverek befagyasztásáért. nyugat-európa érintett országaiban - de másutt is - egyre erősödik a tiltakozás az amerikai középhatótávolságú rakétáknak a nato-döntés szerint ez év végén kezdődő telepítésével szemben. izraelben százezres tömegek léptek fel a libanoni agresszió, a palesztin nép kiirtására irányuló politika ellen.

a fegyverkezés, az agresszió ellen tiltakozó milliók ily módon válaszolnak a gyakran hallható kételkedésre: tehetnek-e egyáltalán valamit az - ugymond - egyszerű emberek a legalapvetőbb sorskérdés megoldásáért, saját életben maradásukért. határozott kiállásuk azt mutatja: megértették, hogy a mostani veszélyek senkit nem hagyhatnak közömbösen.

a mi népünknek is erős a békevágya, és tettekre is kész a világháborús fenyegetés elhárításáért. egy olyan nép, amelynek hazája képletesen szólva a „hadak útján”, fekszik, amely történelme során számtalan háborútól szenvedett, különösen nagyra tudja becsülni a békét. egy olyan ország, amely adottságainál fogva nagymértékben érdekelt a nemzetközi gazdasági munkamegosztásban, a tudományos és műszaki együttműködésben, különösen jól érzékeli a nemzetközi helyzet kedvező vagy kedvezőtlen irányu változásait.

népünk békevágya az elmúlt közel négy évtized során új vonásokkal gazdagodott. dolgozóink immár nemcsak a békét féltik, óvják, de azt a társadalmi rendet is, amely a béke által biztosított életet igazán emberhez méltó tartalommal tölti ki.

/folyt. köv./ gw

16.52 090583 2124

As

-.-

1983.05.09.

sb0062 4 150 mtib1070

az évm és az okth közös akciói a környezet védelmére

1983. május 9. - a környezetvédelem időszerű feladatairól tárgyalt hétfőn ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter, valamint gonda györgy államtitkár, az országos környezet- és természetvédelmi hivatal elnöke. közös állásfoglalásban fogalmazták meg azokat a legfontosabb környezetvédelmi feltételeket, amelyeket a terület- és településrendezési tervekben érvényesítenek, hogy csökkentsék a környezet szennyeződését és fokozottabban óvják természeti értékeinket. megjelölték a hulladékok ártalmatlanításának és hasznosításának kiterjesztése és meggyorsítása érdekében szükséges intézkedéseket is. áttekintették az üvegipar szennyező hatásának megakadályozását szolgáló tennivalókat, és megvizsgálták azoknak a cementipari üzemeknek a helyzetét, amelyeknél intézkedések szükségesek a levegő tisztaságának védelmére.

az évm és az országos környezet- és természetvédelmi hivatal a jövőben közös akciókat indít a városi szabadidő-övezetek kialakítására, s ebben a fejlesztési munkában támogatást nyújtanak a városi tanácsoknak. hasonlóképpen közös akciót terveznek a városi közlekedéssel okozott légszennyezés és zaj káros hatásainak csökkentésére. a megbeszéléseken egyetértettek abban, hogy a környezetvédelmi világnap idei hazai programjának középpontjába helyezték az építészet és az emberi környezet kapcsolatának témáját.

/mti/
sb/gg/er sl olt

17.02 090583 1438

-.-

sb0063 4 130 mtib2001

szófiai napok budapestén /2. rész/

délután a szófiai napok alkalmából fővárosunkban tartózkodó bolgár vendégek a gellérthegyi fesztivál emlékműnél rótták le kegyeletüket. a politikai delegáció nevében csudomir alekszandrov, és petar mezsdurecski, valamint boncso mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete helyezték el koszorút az emlékmű talapzatán. a hazánk felszabadításáért életüket áldozó hősök emléke előtt tisztelgtek a szófiai napokra hazánkba érkezett társadalmi szervezetek vezetői is: lazar sztamboliev, a bolgár nemzeti front szófiai bizottságának elnöke és petar szucsokov, a bolgár szakszervezetek szófiai tanácsának elnöke.

ezt követően a budapesti pártbizottságon maróthy lászló tájékoztatta a politikai küldöttséget az mszmp xii. kongresszusa határozatainak végrehajtásáról, a fővárosi pártszervezetek időszerű feladatairól, budapest fejlődéséről, lakóinak életéről.

megkezdődtek a megbeszélések a szófiai társadalmi szervezetek küldöttei és budapesti partnereik között is. a bolgár nemzeti front szófiai delegációjának tagjait bostai károlyné, a hazafias népfront budapesti bizottságának vezető titkára, a bolgár szakszervezetek szófiai tanácsának képviselőit kovács károly, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára tájékoztatta a fővárosi társadalmi szervezetek aktuális tevékenységéről.

x x x

a szófiai napok budapesten rendezvénysorozat alkalmából hétfőn árusítással egybekötött bolgár árubemutató nyílt a skála budapest nagyáruházban. az érdeklődők egy héten át vásárolhatják meg a bolgár könnyűipar termékeit: egyebek között bébi- és gyermekruházati cikkeket, népművészeti ajándéktárgyakat, játékokat. a bolgár nemzeti hét alkalmából a skála áruházban minden nap délután öt órakor bolgár folklórműsorral is kedveskednek a látogatóknak. ugyancsak hétfőn a szófia étteremben megkezdődött a bolgár gasztronómiai hét is, amelynek eredeti ízeit, hangulatát szófiából érkezett szakácsok, felszolgálók, zenészek garantálják. a speciális fűszerek felhasználásával készült bolgár ételkülönlegességek, s a híres bolgár italok bizonyára nagy sikert aratnak majd a hazai inyencek körében. /mti/

fr/er/kö -ár olt
17.03 090583 2209

--

sb0064 4 130 mtib2002

megemlékezések a győzelem napjáról - folytatódtak a békehónap rendezvényei /1. rész/

1983. május 9. - országsszerte megemlékeztek hétfőn a fasizmus feletti aratott győzelem évfordulójáról, gyűléseken, találkozókön méltatták a világtörténelmi esemény jelentőségét, koszoruzási ünnepséget rendeztek a szovjet hősök emlékműveinél. több megyében ezen a napon nyitották meg a béke és barátsági hónap változatos rendezvényeinek sorozatát.

a sárospataki új művelődési házban rendezett borsod megyei nagygyűlésen berecz jános, a népszabadság főszerkesztője mondott beszédet, majd a sárospataki comenius tanítóképző főiskola diákjai

[Handwritten mark]

adtak kulturális műsort. este ugyancsak a művelődési házban nyitották meg a szocialista filmek fesztiválja, 83 borsod megyei programját. az ünnepi diszelozáson az éjszakai boszorkányok című szovjet filmet vetítették, amely a nagy honvédó háboruban harcoló pilótáknak állít emléket.

bács-kiskun megyében a kecskeméti konzervgyárban rendezett békenagygyűléssel nyílt meg a rendezvénysorozat. a gyűlésen, amelyen jelen volt a szovjet békevédelmi bizottság küldöttsége is volf szedihnek, a bizottság elnökségi tagjának vezetésével, sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke mondott beszédet.

a szegedi tiszta szálló dísztermében került sor a csongrád megyei programot megnyitó ünnepi gyűlésre, amelyen felszólalt anatólija bormotov, a budapesti szovjet kultúra és tudomány házána igazgatója is. a gyűlést követően hangversenyt rendeztek, amelyen a béke gondolatát idéző zene- és kórusműveket szólaltattak fel.

megkezdődtek a békehónap rendezvényei győr-sopron, békés és nógrád megyében is. a győri graboplast pamutszövő és műbörgyárban rendezett nagygyűlés szónoka harmati sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke volt. a békés megyei battonyán dr. horváth éva megyei főorvos, a megyei népfrentbizottság elnöke mondott beszédet, majd a község gyermekei adtak magyar, román és szerb nyelvű békeműsort. a salgótarjáni vasöntőde és tüzhelygyár ady endre munkásotthonában rendezett nógrád megyei megnyitó békegyűlésen dr. jeny jeny, az obt elnökségének tagja szólt az egybegyűltekhez.

a szovjetunió 60 évét bemutató tászs fotókiállítás pécsi megnyitásával magyar-szovjet barátsági hét kezdődött hétfőn baranya megyében. a mecseki szénbányák négy üzemének dolgozói a pécsi gorkij művelődési házban rendeztek béke és barátsági nagygyűlést, s a szovjetuniót ismertető kiállítást nyitottak pécsváradon, a pécsi kesztyűgyár siklósi üzemében, valamint a villányi borkombinátnban. mohácson a néhány interju magánügyben című film bemutatásával megnyitották a szovjet filmek hetének megyei vetítéssorozatát.

/folyt. köv./ er
17.04 090583 2691

[Handwritten mark]

--

sb0065 4 130 mtib2003

megemlékezések a győzelem napjáról ... /2. rész/

a tolna megyei magyar-ndk barátsági hetet béke és barátsági gyűléssel nyitották meg a bonyhádi vörösmarty mihály művelődési központban. magyar-szovjet barátsági gyűlést rendeztek a medicor makói gyárában, és barátsági találkozót tartottak a városi józsef attila szakmunkásképző intézetben.

a mártirhalált halt költő, radnóti miklós mellszobrát, benkő zoltán szobrászművész alkotását avatták fel hétfőn sarkadon, a cukorgyár művelődési házának kertjében. győr-sopron megyében emlékturát rendeztek ezen a napon a balfi szerb antal emlékműhöz.

/mti/
vid/er st pr

17.05 090583 0634

-.-

sb0066 4 160 mtib2005

befejeződtek a 23. miskolci filmfesztivál vetítései - megemlékeztek az oktatófilm-gyártás jubileumáról

1983. május 9. - hétfőn befejeződtek a 23. miskolci filmfesztivál vetítései. ezen a napon 13 film került zsűri, illetve közönség elé. a zsűri döntését a kedden sorra kerülő záróünnepségen hirdetik ki, s ugyanakkor adják át a 82 versenyfilm legjobbainak a díjakat.

az utolsó vetítési napon emlékeztek meg a hazai oktatófilm-gyártás megszervezésének 70. évfordulójáról is. a mai oktatófilmek ősei - mint elmondták - az uránia tudományos társaság által készített vetíthető állóképek voltak. az első hazai iskolamozik 1910-ben nyitak meg, de az oktatófilmek vetítése akkor még ritka, s szinte ünnepi eseménynek számított. az oktatófilmek készítésének jelenlegi gazdája - a mafilm népszerű-tudományos és oktatófilm stúdiója - évente 40-45 új alkotással jelentkezik. /mti/

kör/kö kz olt
17.10 090583 0906

-.-

sb0067 1 130 mtib2006

béke-nagygyűlés /4. rész/

házánk külpolitikájáról, a szocialista államok szövetségi rendszerének nemzetközi törekvéseiről szólva a központi bizottság titkára hangoztatta:

- a szocialista országok békés szándékait, a megegyezésre irányuló őszinte készségüket meggyőző erővel demonstrálták azok a javaslatok, amelyek az utóbbi hónapokban a szovjetunió vezetése részéről, illetve a varsói szerződés fórumain hangoztak el. mint ismeretes, a szervezeti politikai tanácskozó testületének januári, prágai ülésén kezdeményezte, hogy a két szembenálló katonai szövetségi rendszer tagállamai kössenek megállapodást a katonai erő alkalmazásáról történő lemondásról és a békés kapcsolatok fenntartásáról. ez a javaslat, csakugy, mint a szovjetunió egyoldalú kötelezettségvállalása, miszerint elsőként nem alkalmaz nukleáris fegyvert, meggyőzően cáfolja az állítólagos szovjet fenyegetésről terjesztett rágalmakat.

- a szocialista közösség országai - köztük hazánk - ily módon a békés kezdeményezések kihívásával válaszolnak az imperializmus kihívásaira. ez azt jelenti, hogy erejük és igazuk tudatában vállalják a békés gazdasági versenyt, csakugy, mint az eszmék küzdelmét, az értékrendszerek összehasonlítását. a szocialista kihívás lényege: ne a harctereken mérjük össze az erőnket, hanem abban, hogy melyik társadalom tud többet adni saját népének, s melyik tudja jobban előmozdítani az emberiség globális problémáinak megoldását, előrevinni a haladás egyetemes ügyét. meggyőződésünk szerint ez olyan törekvés, amelyhez nyugodt lelkiismerettel csatlakozhat minden becsületes hazánkfi, de a világ más részein élő minden olyan ember is, aki világnézeti meggyőződésétől, társadalmi-politikai törekvéseitől függetlenül kész tevékenyen hozzájárulni az emberi civilizáció fennmaradásához és kiteljesedéséhez. őszintén bizunk abban, hogy ez a szándék kifejezésre jut azon a világtalálkozón is, amelyet a jövő hónapban, prágában tartanak a békéért, az életért, a nukleáris háború elhárításáért.

/folyt. köv./

gw

17.27 090583 2026

As

-.-

sb0068 1 130 mtib2007

béke-nagygyűlés a győzelem napja alkalmából /5. rész/

bizonyosak vagyunk abban, hogy az egész világon mindenütt azok vannak többségben, akik érzelmeik és értelmük, saját önös érdekeik szerint, és az emberiség jövője iránti felelősségérzetből is a béke hívei és a háború ellenzői, akik az építés mellett és a rombolás ellen vannak. ha ez a hatalmas többség képes egységesen fellépni az immár az egész emberiség létét kockáztató kalandorok ellen, akkor bármilyen nagyok is a veszélyek, elháríthatók - mondotta befejezésül várkonyi péter.

juraj cuth, a csehszlovák békebizottság alelnöke, a prágai béke-világtalálkozó előkészítő bizottságának tagja felszólalásában méltatta az Európában kibontakozott, mind szélesebb tömegeket tömörítő békemozgalmakat, s külön kiemelte a szovjetunió erőfeszítéseit a béke megőrzéséért. juraj cuth ezután a prágai béke-világtalálkozóról szólva elmondta, hogy az előkészületek jó ütemben haladnak, a fasiszta elnyomástól egykor oly sokat szenvedett csehszlovák nép szívügyének tekinti e nagyszabású seregszemlét, s mindent elkövet annak érdekében, hogy a júniusi események méltóan tükrözzék a társadalmi haladásért küzdő erők megtörhetetlen békevágyát.

ládonyi jános, a mom esztergályosa azok nevében kért szót, akik a felszabadulás után születtek, s így csak a tankönyvekből ismerhetik az akkori eseményeket. felhívta a figyelmet arra, hogy sosem szabad elfelejteni az emberiségre zúdult borzalmakat, azon kell munkálkodnunk, hogy azok a vészterhes idők soha többé vissza ne térjenek.

lugosi győző, a központi fizikai kutató intézet reaktorüzemének villamos-csoportvezetője az atomenergia békés célú felhasználásának fontosságáról szólt. ők, akik szakmájuknál, képzettségükönél fogva ismerik a nukleáris technika mibenlétét, jól tudják, hogy milyen lehetőségek rejlenek ebben az energiában, amelyet az alkotó munka s nem a pusztítás szolgálatába kell és lehet állítani - mondotta.

a munkás béke-nagygyűlés résztvevői megismerkedtek a magyar nép üzenetének tervezetével is, amelyet az országos béketanács május 6-1 kibővített ülésén fogadott el, s amelyet a magyar delegáció visz magával a júniusi prágai béke-világtalálkozóra. /mti/

gi/gg/ár/gw pr

17.28 090583 2218

-.-

sb0069 4 130 mtib2008 /felhasználható 18 órától!/

hazánkba érkezik az új-zélandi miniszterelnök

1983. május 9. - robert muldoon, új-zéland miniszterelnöke Lázár Györgynek, a minisztertanács elnökének meghívására a közeli napokban hivatalos látogatást tesz Magyarországon. /mti/

pá/ár/gw olt

17.30 090583 0259

-.-

sb0070 4 130 mtib2009

székfoglaló előadás

1983. május 9. - keresztury dezső, akit a magyar tudományos akadémia 1982. évi közgyűlésén rendes tagjává választott „a palota foglya - arany utolsó pályaszakasza”, címmel székfoglaló előadást tartott hétfőn, az akadémia székházában. /mti/

gg/ár/gw olt

17.32 090583 0292

-.-

sb0071 4 160 mtib2010

svéd néptáncgyűttes győrrött

1983. május 9. - a svédországi vestervik város néptáncgyűttese vendégszerepelt hétfőn Győrött, a megyei művelődési központban. a 40 tagú amatőr csoport folklórműsorában egyebek között a karácsonyhoz, a télbucsuztatóhoz, a tavaszváráshoz és a bő termést ígérő nyárhoz kötődő táncokat mutatott be népi zenekar kíséretében. a vendégegyüttes május 11-én budapesten, 12-én pedig baján lép fel. /mti/

mzs/sza/kö st olt

17.41 090583 0457

-.-

sb0072 4 130 mtib2011

perui ^{köz} egészségügyi miniszter látogatása

1983. május 9. - dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter meghívására május 5-8. között látogatást tett magyarországon dr. juan franco ponce perui egészségügyi miniszter. megbeszéléseket folytatott a két ország egészségügyének kérdéseiről dr. medve lászló egészségügyi államtitkárral. találkozott herkner ottó külkereskedelmi miniszterhelyetttel, tárgyalt a medicor és a medimpex vezetőivel, és látogatást tett az országos idegsebészeti tudományos intézetben. /mti/
ka/er -ár olt

17.47 090583 0541

-.-

sb0073 4 130 mtib2012

nemzeti zászlóval tüntették ki hajduböszörményt

1983. május 9. - kimagasló településfejlesztő munkájuk elismeréséül a hazafias népfront országos tanácsának nemzeti zászlajával tüntették ki hajduböszörmény lakóit. a népköztársaság címerével díszített lobogót hétfőn a béke- és barátsági hónap helyi megnyitó rendezvényén s. hegedüs lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára nyújtotta át mező irémnek, a városi népfrontbizottság titkárának.

a legnagyobb hajduváros lakói már második alkalommal nyerték el a kitüntetést. tavaly több, mint 56 millió forint értékű társadalmi munkát teljesítettek, az egy lakosra jutó társadalmi munka értéke 1802 forint volt. a gyermekintézmények karbantartásához, bővítéséhez adták a legtöbb segítséget, de jelentősen hozzájárultak a kommunális beruházásokhoz is, több mint hatvan utcában dolgoztak víz- és gázvezeték építésénél, járda lerakásánál. csaknem hétezer méteren fektettek le vízvezeték, 13 ezer négyzetméternyi járdát, hatezer négyzetméter parkot építettek, s elültettek kétezer facsemetét.

/mti/
szü/éva/kö st olt
17.49 090583 1092

-.-

sb0074 4 180 mtib2013

időjárásjelentés

1983. május 9. - a meteorológiai intézet jelenti hétfőn este:
kevesebb helyen eső
előrejelzés az ország területére kedd estig:

nyugat felől átmenetileg csökken a felhőzet és inkább csak keleten valószínű többfelé eső, zápor. az északnyugati szél főként a dunántúlon megerősödik. a hőmérséklet csucsértéke 14 és 19 fok között várható. /mti/
er olt

17.50 090583 0455

-.-

sb0075 4 150 mtib2014

külföldi üzletemberek látogatása a kamarában

1983. május 9. - az usa-beli massachusetts technológiai intézet továbbképzésén résztvevő külföldi üzletemberek egy csoportja európai tanulmányutja során hazánkba is ellátogatott.

az üzletembereket hétfőn a magyar kereskedelmi kamarában a magyar gazdaságirányítás rendszeréről, s a vezetőképzés módszereiről tájékoztatták minisztériumi és banki szakemberek. a vendégek az ikarusban megismerkedtek a vállalat vezetési módszereivel. az üzletemberek magyarországi látogatásukat megelőzően hasonló céllal néhány napot az nszk-ban töltöttek, a következő hetekben pedig további európai országokban ismerkednek a legfontosabb gazdasági kérdésekkel, a vezetőképzés országonként eltérő sajátosságaival.

/mti/
pf/kö/sl/gw olt

17.50 090583 0784

-.-

sb0076 1 130 mtib2015

gyilkolt, erőszakolt - halálra ítélték

1983. május 9. - a legfelsőbb bíróság hétfőn kihirdetett határozatával helyben hagyta a 33 éves orsós kálmán halálbüntetését, amelyre - mint többszörös visszaesőt - aljas indokból és nyereségvágyból elkövetett emberölés, valamint erőszakos nemi közöszlész büntette miatt halmazati büntetésül ítélte az első fokon eljáró zalaegerszegi megyei bíróság.

tavaly nyáron sormás községben követte el közfelháborodást keltő tetteit a - szakértői vélemények szerint is brutális, gátlástalan - már eddig csaknem tíz évet rács mögött töltött bűnöző; két hónappal azután, hogy utolsó, négy éves börtönbüntetéséből ideiglenesen szabadult. a mindenben beigazolódott vád szerint: pénzszerzési szándékkal, ittas állapotban behatolt egy 82 éves magányos asszony lakásába, kulcsra zárta az ajtót és durván követelte a pénzt. mivel nem kapott - mint mondta: ijesztésül - az idős nőt hanyatt lökte, a ruháját letépte és megerőszakolta. a segélykiáltásokra - félvén a leleplezéstől - elhatározta, hogy áldozatát elhallgattatja: megfojtotta. utána hidegvérrel kutatót a lakásban, azonban pénz helyett csak egy zacskó szeget talált, azt magához vette, s távozott.

a legfelsőbb bíróság büntető tanácsa - dr. pék sándor elnökletével - döntését indokolva rámutatott, hogy az utóbbi időben elszaporodtak az ilyenfajta erőszakos bűncselekmények. ellenük, a közösség megóvása érdekében a törvény teljes szigorával kell fellépni. ebben a bűnügyben a bíróság mind a vádlott személyiségét, mind bűncselekményei súlyát a társadalomra oly mértékben veszélyesnek minősítette, hogy feltétlenül indokoltnak tartotta jogerőre emelni a halálbüntetést.

az elítélt kegyelmet kért. /mti/
t of/ka/er -ár olt

17.58 090583 1738

--

sb0077 1 130 mtib2016

aranycsempészésért elítélt zenészek

1983. május 9. - hétfőn a pesti központi kerületi bíróságon befejeződött a bizonyítási eljárás és kihirdették a nagy árpád és társai - vagy ahogyan a korábbi híradásokban szerepelt: a som lajos vezette piramis együttes több zenésze és büntársaik - ügyében meghozott elsőfoku ítéletet. nyolcan kerültek a vádlottak padjára, valamennyien büntetlen előélettel.

a bíróság megállapította, hogy részben bünszövetségben, üzletszerűen, folyamatosan követték el a devizagazdálkodást sértő bűncselekményeket. a vádirati tényállás lényege szerint az ügy szereplői részint külföldi fizetőszeközöket, részint pedig illegálisan kivitt forintért nyugati országokban nagy értékű arany ékszereket vásároltak, s megállapodtak abban, hogy azokat itthon busás haszonnal eladják az óra- és ékszerkereskedelmi vállalatnál. ilyenformán törvényi és egyéb jogszabályi előírásokat, tilalmakat kijátszva munka nélkül olyan jövedelemhez akartak jutni, amelyet azután maguk között személyes, tőkebefektetések, arányában szétosztottak volna. a vállalkozás már az első alkalommal meghiusult: több mint egy millió forintot vettek fel az üzletben, de az egy kilogrammnál is több aranytárgy eladása tulságosan gyanús lett, így a rendőrség közbelépett.

az i.-iv. rendű vádlottak közül nagy árpádot halmazati büntetésül 1 év és 6 hónap, nógrádi lajost 1 év és 2 hónap, som lajost 1 év és 10 hónap, göré jánost 10 hónap börtönbüntetéssel sújtotta a bíróság, míg horváth ödön és szabó lászló 10-10, mihály jános 8, köves miklós pedig 5 hónapi, végrehajtásában 1-től 3 évig felfüggesztett szabadságvesztés büntetést kapott. az elítélteket - bűnösségük arányában - kötelezték összesen több mint egymillió forint elkobzás alá eső érték megfizetésére.

az ügyész súlyosításért, a vádlottak és védők enyhítésért fellebbeztek. jogerős ítéletet majd a fővárosi bíróság hoz az ügyben. /mti/

t of/ka/ár/gw olt

18.01 090583 1937

--

bel

- 56 -

1983.05.09.

sb0078 4 130 mtib2018

Lengyel állami ifjúságpolitikai delegáció Magyarországon

1983. május 9. - az állami ifjúsági bizottság meghívására delegáció élén hétfőn hazánkban érkezett andrzej ornat miniszter, a lengyel népköztársaság minisztertanácsa mellett működő állami ifjúsági bizottság titkára. a küldöttség látogatása során a magyar ifjúságpolitika tapasztalataival, az állami ifjúsági munka legfontosabb feladataival ismerkedik, és megbeszélést folytat a két szerv közötti együttműködés kérdéseiről. /mti/
mi/er -ár olt

18.33 090583 0515

-. -

sb0079 4 180 mtib2019

beázott telefonkábelek

1983. május 9. - vasárnap a késő esti órákban a II. kerület, szilágyi erzsébet fasor 17. számú ház előtt víz öntötte el a posta kábelaknáját. ennek következtében több nagyegységű kábel beázott - mintegy 2000 telefon, közöttük a János kórházé is elnémult. a posta szakemberei azonnal munkához láttak, hogy a Krisztina központ telefonjai ismét működhessenek. munkájukat azonban nehezíti, hogy a beázott kábeleket várhatóan több szakaszon ki kell cserélni. erőfeszítéseik eredményeként a hétfő esti órákban a János kórház, valamint csaknem 700 előfizető telefonja ismét megszólalt. a posta javítóbrigádja a keddre virradó éjszaka is folyamatosan dolgozik, részben szarítják, részben pedig, ahol szükséges, kicserélik a beázott kábelszakaszokat. a kábelaknát elárasztó víz eredetét pontosan nem tudták megállapítani, a posta szakembereinek feltételezése szerint a hegyekről lefolyó esővíz gyűlt itt össze. /mti/

i cs/gw olt

18.55 090583 0961

-. -

bel

- 57 -

1983.05.09.

sb0080 4 130 mtib2021

diszeloadás a győzelem napja alkalmából

1983. május 9. - a győzelem napja alkalmából, hétfőn a budapesti Kossuth Filmszínházban diszeloadáson mutatták be Mihail Belikov röpke éjszaka című filmjét, amelynek cselekménye az ötvenes évek elején játszódik. középpontjában egy, a háború alatt elárvult kisfiú sorsa áll.

a film bemutatójára szovjet filmes delegáció érkezett Budapestre Albert Putyincevnek, a Kijevi Dovzsenko Filmgyár igazgatójának vezetésével. a film a XV. Tallinni Filmfesztiválon első díjat, a XXI. Mannheimi Filmfesztiválon az ifjúsági és gyermekfilm kategóriában nagydíjat nyert. /mti/
di/gg/er olt

19.31 090583 0636

-. -

sb0081 4 180 mtib2028

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. május 9.

sb0001 ésszerűbb gazdálkodás /1. rész/
sb0002 ésszerűbb gazdálkodás /2. rész/
sb0003 ésszerűbb gazdálkodás /3. rész/
sb0004 a hírközlési világév eseményei
sb0005 megkezdődik az M 5-ös ...
sb0006 iskolai mérleg Budapesten
sb0007 közkiváratra tovább gyártják ...
sb0008 gyár és kutatóintézet
sb0009 porszűrő az acélmű kéményén
sb0010 „energiatakarékos”, paprika
sb0011 több termény és hús
sb0012 százharminc millió halivadék
sb0013 Józsefvárosi kertek, parkok
sb0014 avatás előtt a Kecskeméti ...
sb0015 venyigeenergia
sb0016 tölgyfabutor az NSZK-ba
sb0017 költ a tuzok
sb0018 autósok pünkösdje Bükfürdőn
sb0019 a néma telefonok
sb0020 a HNF OT üdvözlő távirata
sb0021 kommuniké /n. k. Krishnan/

sb0022 nyomáscsökkenés, vízhiány
 sb0023 nemzetközi biztosítási ...
 sb0024 közlekedési balesetek
 sb0025 szófiai napok /1. rész/
 sb0026 szíriai küldöttség látogatása
 sb0027 koszoruzási ünnepség
 sb0028 nekem szülőhazám - ...
 sb0029 budapestre érkezett a bolgár ...
 sb0030 új gyógyszertár miskolcon
 sb0031 próbaüzem a lemezdarabolón
 sb0032 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0033 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0034 energetikai gépgyártási ...
 sb0035 fényes üstököst fedezett fel
 sb0036 sajtótájékoztató a medicor ...
 sb0037 építésrendészeti ellenőrzés
 sb0038 új körzeti orvosi rendelő
 sb0039 a szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0040 egyetemisták a környezetvédelemért
 /folyt. köv./ kö
 21.09 090583 1441

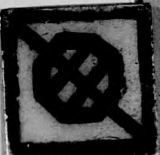
--

sb0082 4 180 mtib2029

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 elhunyt romhányi józsef
 sb0042 a fővinform jelenti
 sb0043 magyar-algériai vízügyi tárgyalások
 sb0044 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0045 a környező országok időjárása
 sb0046 csikós-nagy béla var-sóba utazott
 sb0047 televíziós gyermekműsorok
 sb0048 az mnb tájékoztatója /1. rész/
 sb0049 az mnb tájékoztatója /2. rész/
 sb0050 koszoruzási ünnepség
 sb0051 megkezdődött a bérletek ...
 sb0052 életünk, egészségünk
 sb0053 puja frigyos belgiumba utazott
 sb0054 telefondoktor
 sb0055 májusi eső
 sb0056 új filmek a mozikban
 sb0057 életmentők kitüntetése
 sb0058 magyar oktatási küldöttség
 sb0059 béke-nagygyűlés /1. rész/
 sb0060 béke-nagygyűlés /2. rész/

K

sb0061 béke-nagygyűlés /3. rész/
 sb0062 az évm és az okth közös akciói
 sb0063 szófiai napok /2. rész/
 sb0064 megemlékezések ... /1. rész/
 sb0065 megemlékezések ... /2. rész/
 sb0066 befejeződtek a 23. miskolci ...
 sb0067 béke-nagygyűlés /4. rész/
 sb0068 béke-nagygyűlés /5. rész/
 sb0069 hazánkba érkezik új-zéland miniszterelnöke
 sb0070 székfoglaló előadás
 sb0071 svéd néptáncgyűttes győri
 sb0072 perui egészségügyi miniszter
 sb0073 nemzeti zászlóval tüntették ki ...
 sb0074 időjárásjelentés
 sb0075 külföldi üzletemberek látogatása
 sb0076 gyilkolt, erőszakolt ...
 sb0077 aranycsempészésért elítélt ...
 sb0078 lengyel állami ifjúságpolitikai ...
 /folyt. köv./ kö
 21.09 090583 1374

--

sb0083 4 180 mtib2030

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0079 beázott telefonkábelek
 sb0080 diszelőadás a győzelem napjára
 sb0081 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0082 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0083 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztette: izsák erika
 fehér péter
 oltványi ottó

- v é g e -

/mti/ kö
 21.13 090583 0462

K

--

